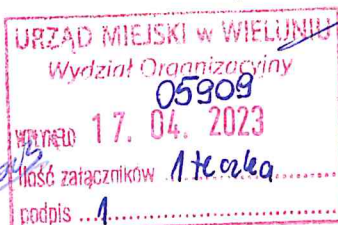

MIEJSKO-GMINNY
Ośrodek Pomocy Społecznej
98-300 Wieluń, ul. Okólna 7
tel./fax 43 843 43 22
NIP 832-10-11-129, Regon 005272849

MGOPS.032. 14.2023

Wieluń, dnia 17 kwietnia 2023 r.

Pan
Paweł Okrasa
Burmistrz Wielunia

7 M Markowski
27.04.2023
18.04.2023

Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), przedstawiam Ocenę zasobów pomocy społecznej w Gminie Wieluń za rok 2022, celem przedłożenia Radzie Miejskiej w Wieluniu.

Z poważaniem

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wieluniu
Mirosława Kolanek

Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Wieluń za rok 2022

Autor:

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Wieluniu

	Wprowadzenie	
1	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	1
2	Dane o korzystających z pomocy społecznej i wsparcia	7
3	Inne rodzaje pomocy i świadczeń realizowanych w ramach polityki społecznej	31
4	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	41
5	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	44
6	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej	46
7	Aktywność programowa w zakresie pomocy społecznej	51
8	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	53
9	Wnioski końcowe i rekomendacje	53

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz.2268 z późn. zm.) definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z art. 16 a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina, powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są corocznie do sporządzenia oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej. Zasoby obejmują: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Analiza w postaci oceny zasobów pomocy społecznej przedstawiana jest do 30 kwietnia przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu.

Niniejszy dokument jest oceną zasobów pomocy społecznej w Gminie Wieluń za rok 2022.

Dane zawarte w dokumencie pochodzą z następujących źródeł informacji:

- Systemy zewnętrzne – CAS (obszar pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pieczy zastępczej), POMOST, MEN-SIO, GUS
- System wewnętrzny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej tj. „własne dane”

Dokument zasilony został danymi zawierającymi dane liczbowe i wykresy.

Zebrane informacje są podstawą do planowania budżetu na następny rok, a także umożliwiają przedstawienie istniejących lokalnych zjawisk i problemów społecznych oraz mogą być pomocne w zdiagnozowaniu podstawowych potrzeb wspólnoty lokalnej, sformułowaniu wniosków i ustaleniu planów działania na przyszłość.

Rozdział pierwszy dokumentu zawiera opis sytuacji demograficznej i społecznej Gminy Wieluń. Źródło prezentowanych danych stanowią w większości dane pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS.

Druga część opracowania dotyczy charakterystyki osób i rodzin korzystających z różnych form wsparcia. Zawiera również dane o przyczynach korzystania z pomocy, rodzaju i wielkości świadczeń.

Rozdział trzeci opisuje inne rodzaje pomocy i wsparcia realizowane w ramach polityki społecznej. W rozdziale czwartym przedstawione zostały zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia.

Rozdział piąty zawiera charakterystykę kadry pomocy społecznej.

W szóstej części dokumentu zaprezentowano informacje oraz dane dotyczące środków finansowych wydatkowanych na różne zadania realizowane w ramach pomocy społecznej oraz w innych obszarach polityki społecznej.

Siódmy rozdział zawiera opis programów realizowanych w zakresie pomocy społecznej w Gminie Wieluń.

W rozdziale ósmym opisano współpracę MGOPS Wieluń z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział dziewiąty opracowania zawiera wnioski płynące z oceny zasobów za rok 2022, które stanowią podstawę opracowania prezentowanych w tej części rekomendacji.

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Źródła informacji:

- Bank Danych Lokalnych GUS;
- Systemu Informacji Oświatowej MEN;
- Sprawozdawczość Powiatowego Urzędu Pracy,
- Sprawozdanie- Opieka nad dziećmi - z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- Danych własnych jednostki.

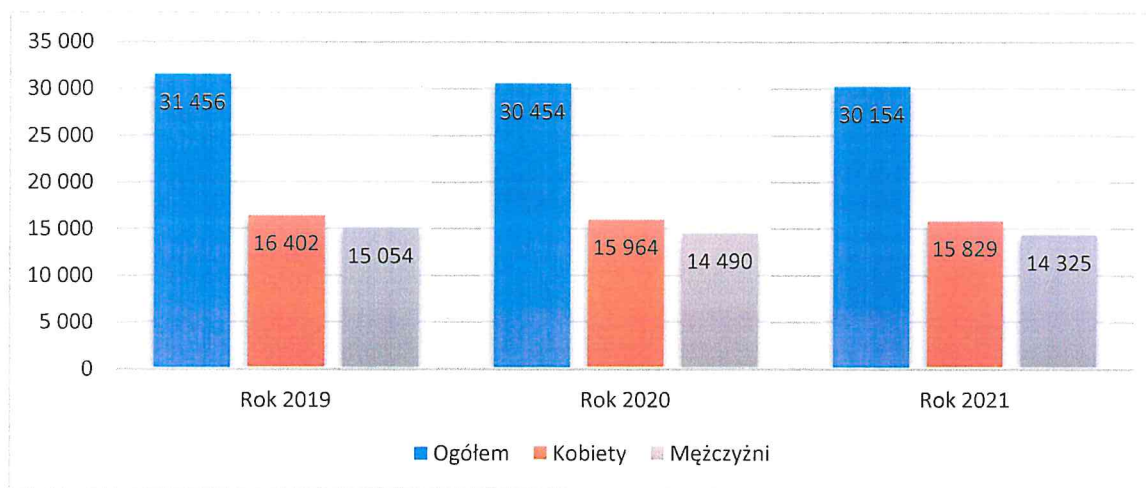
Gmina Wieluń to gmina miejsko-wiejska położona w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego. Zajmuje powierzchnię 130,6 km². Przeciętnie 245 osób mieszka na 1km² powierzchni regionu. Gmina obejmuje miasto Wieluń i 20 sołectw: Bieniędzice, Borowiec, Dąbrowa, Gaszyn, Jodłowiec, Kadłub, Kurów, Małyszyn, Masłowice, Niedzielsko, Nowy Świat, Olewin, Ruda, Rychłowice, Sieniec, Srebrnica-Piaski, Starzenice, Turów, Urbanice i Widoradz. Miasto Wieluń jest również siedzibą powiatu i stanowi regionalny ośrodek gospodarczy, handlowy, oświatowy i kulturalny. W Wieluniu znajdują się siedziby największego w Polsce producenta naczep firmy - Wielton S.A.- i największego w Europie producenta świec zapachowych - firmy GALA GROUP Sp. z o.o.

Sytuacja demograficzna Gminy Wieluń

Według danych zasilonych z GUS (ze względu na terminarz zasilania danych statystycznych, wartości w ramach opisywanych zjawisk nie są dostępne dla roku 2022, dlatego wskazano wartości najbardziej aktualne tj. za rok 2021) wynika, że liczba mieszkańców Gminy Wieluń na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 30.154 osób, w tym 14 325 mężczyzn i 15 829 kobiet.

Tabela 1: Mieszkańcy Gminy Wieluń w podziale na mężczyzn i kobiety w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
ogółem	31 456	30 454	30 154
kobiety	16 402	15 964	15 829
mężczyźni	15 054	14 490	14 325

Dane: Główny Urząd Statystyczny

Powyższy wykres ilustruje liczbę mieszkańców Gminy Wieluń od 2019 do 2021 roku. Zaobserwować możemy, że liczba ta corocznie sukcesywnie się zmniejsza. W 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 300 osób.

W 2021 roku przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów jest po raz kolejny ujemny i wynosi – 136. W omawianym roku urodziło się 240 dzieci, a zmarło 376 mieszkańców. Dane za lata 2019-2021 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2: Przyrost naturalny w Gminie Wieluń na przestrzeni lat 2019-2021

	2019	2020	2021
urodzenia żywe	266	231	240
zgony	353	421	376
przyrost naturalny ogółem	-87	-190	-136

W 2021 roku ujemne było również saldo migracji ogółem i wynosiło -142 osoby. Saldo migracji wewnętrznych sięgało -153 osoby, natomiast saldo migracji zagranicznych było równe 11 osób. Poniższa tabela przedstawia jak kształtowały się dane w latach 2019-2021.

Tabela 3: Saldo migracji w Gminie Wieluń na przestrzeni lat 2019-2021

	2019	2020	2021
saldo migracji ogółem	-105	-110	-142
saldo migracji wewnętrznych	-113	-102	-153
saldo migracji zagranicznych	8	-8	11

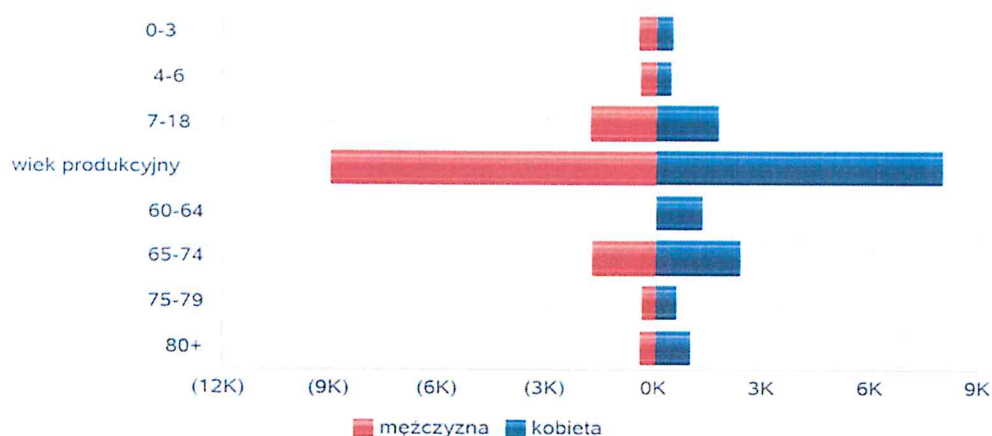
Struktura ludności w Gminie Wieluń według ekonomicznych grup wieku na dzień 31.12.2021 roku (dane GUS) przedstawia się następująco:

- 5370 mieszkańców tj. 17,8 % ogółu ludności było w wieku przedprodukcyjnym – 18 lat i mniej;
- 16974 mieszkańców tj. 56,3 % wszystkich mieszkańców było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to wiek między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn – 18-64 lata;
- pozostałe 7810 mieszkańców (25,9 % ogółu mieszkańców) było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet jest to 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Tabela 4: Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci (dane z 31.12.2021).

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
0-3	494	472
4-6	410	414
7-18	1 817	1 763
wiek produkcyjny	9 035	7 939
60-64		1 302
65-74	1 767	2 373
75-79	383	596
80+	419	970

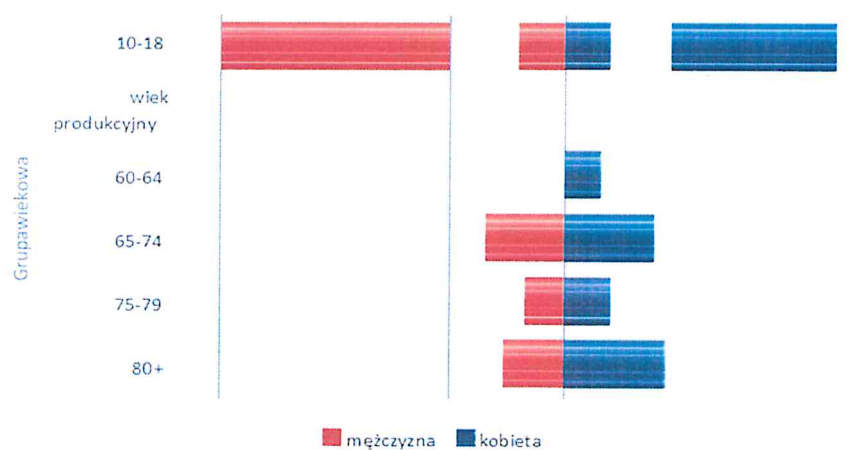
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Tabela 5: Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci – prognoza do roku 2031

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
10-18	1 175	1 177
wiek produkcyjny	8 548	7 350
60-64		976
65-74	2 033	2 387
75-79	997	1 251
80+	1 572	2 688

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

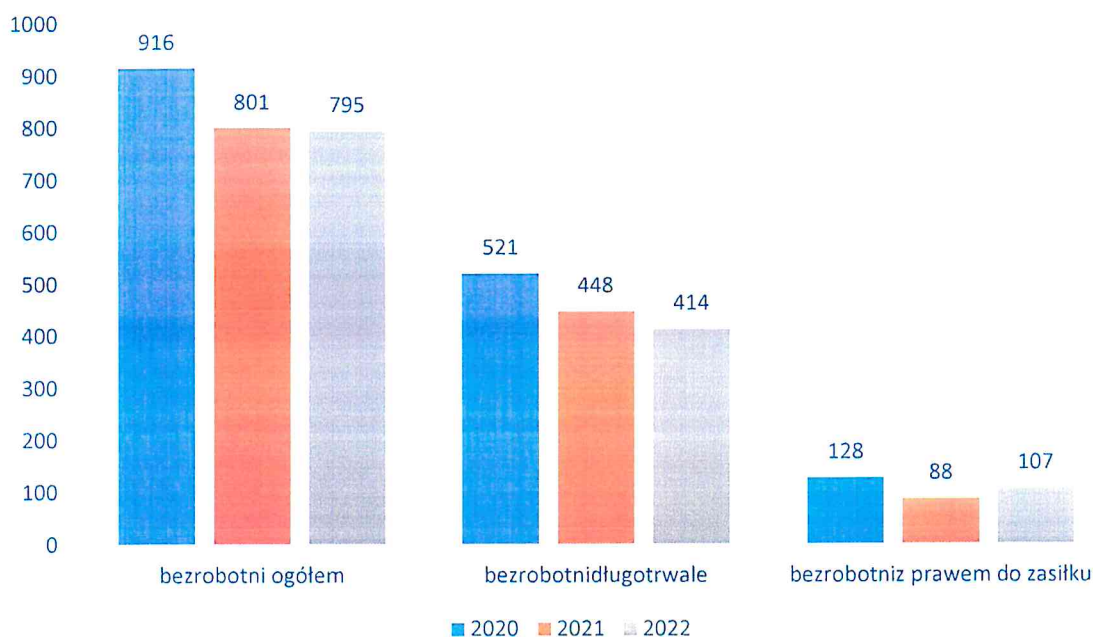
Analizując powyższe dane zaobserwować możemy, że liczba ludności Gminy Wieluń spada. Czynniki, które mogą mieć na to wpływ to ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji oraz powolny proces starzenia demograficznego. Struktura wiekowa ludności Gminy Wieluń ulega niekorzystnym przemianom - w 2021 roku zmniejszyła się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym do 5370 osób (w 2020 roku 5 613) i produkcyjnym do 16 974 osób (w 2020 roku 17 981), a zwiększyła – w wieku poprodukcyjnym do 7810 osób (w 2020 roku 7765). Z prognozy dziesięcioletniej wynika, że największego wzrostu możemy się spodziewać wśród mieszkańców w wieku 80 lat i więcej.

Bezrobocie w Gminie Wieluń

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu na koniec 2022 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Wieluń wynosiła 795 osób. Liczba bezrobotnych w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 6 osób. Liczba osób z prawem do zasiłku wynosiła 107 osób i wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 19 osób, natomiast liczba długotrwale bezrobotnych wynosiła 414 osób i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2021 o 34 osoby. Z roku na rok zmniejsza się procent osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy dłużej niż rok) w stosunku do ogółu bezrobotnych.

Tabela 6: Zarejestrowane osoby bezrobotne w latach 2020-2022 w Gminie Wieluń

	2020	2021	2022
bezrobotni ogółem	916	801	795
bezrobotni z prawem do zasiłku	128 (14 %)	88 (11%)	107 (13,5 %)
bezrobotni długotrwale	521 (57 %)	448 (56 %)	414 (52 %)

W ramach zwiększenia szans bezrobotnych na zatrudnienie, Urząd Pracy w Wieluniu proponuje szereg projektów aktywizacyjnych, m.in. świadczy usługi poradnictwa indywidualnego, w ramach

którego osoby bezrobotne mogą uzyskać pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów społeczno-zawodowych. Organizowane są również szkolenia podnoszące kwalifikacje osób bezrobotnych, a tym samym zwiększające ich szanse na znalezienie zatrudnienia. W roku 2022 zrealizowano łącznie 32 szkolenia indywidualne, z których skorzystały 24 osoby z Gminy Wieluń. Realizowano również szkolenia indywidualne w ramach bonów szkoleniowych. Bon szkoleniowy stanowi gwarancję skierowania bezrobotnego do 30 r.ż. na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uprawdopodobni on podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W omawianym okresie w ramach w/w formy uruchomiono 18 szkoleń, z których skorzystało 12 osób bezrobotnych z terenu Gminy Wieluń. W ramach pomocy pracodawcom w 2022 r. organizowano staże. Z formy tej skorzystało 112 osób bezrobotnych. W celu zwiększenia szans bezrobotnych na zatrudnienie organizowane są również prace interwencyjne i roboty publiczne. Dzięki pomocy finansowej urzędu pracodawca może utworzyć miejsce pracy dla osoby bezrobotnej. W 2022 roku prace interwencyjne podjęły 53 osoby z terenu miasta i Gminy Wieluń, roboty publiczne – 13 osób. W ramach pośrednictwa pracy w 2022 r. do pracodawców skierowano 69 mieszkańców Gminy, którzy zostali zatrudnieni, a 43 osoby podjęły samozatrudnienie poprzez uzyskanie dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej.

Infrastruktura społeczna

Kolejnym z obszarów, które zawiera ocena zasobów pomocy społecznej jest infrastruktura społeczna rozumiana jako zespół urządzeń publicznych zaspokajających potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne ludności. W ramach tego obszaru OZPS obejmuje dane dotyczące liczby lokali w zasobie mieszkańców gminy, liczby żłobków i przedszkoli dla dzieci, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów, oraz liczby hospicjów i ośrodków dla cudzoziemców.

W roku 2020 w Gminie Wieluń oddany został do użytku Żłobek Miejski, posiadający 100 miejsc dla dzieci w wieku do 3 lat. Opiekę nad dziećmi sprawuje 21 opiekunów. Wieluński żłobek jednak nie zapewnia miejsca wszystkim chętnym dzieciom. Po zakończonej rekrutacji na rok szkolny 2022/2023 zabrakło miejsc dla 60 dzieci.

Na terenie Gminy Wieluń działają 4 samodzielne przedszkola publiczne, w tym jedno z oddziałami integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych (Publiczne Przedszkole nr 4 w Wieluniu), a ponadto przy każdej wiejskiej szkole podstawowej funkcjonowały oddziały przedszkolne. Łączna liczba miejsc w tych placówkach to 1 095. W 2022 roku wieluńskie przedszkola publiczne zapewniły miejsca wszystkim chętnym dzieciom.

W 2022 w zasobach Gminy pozostawały 794 mieszkania komunalne (mniej o 22 niż w roku 2021), spośród których prawie 36 % stanowiły lokale socjalne. Prognozuje się dalszy spadek liczby mieszkań komunalnych. Liczba mieszkań socjalnych utrzymuje się na tym samym poziomie. W 2023 roku nie przewiduje się zwiększenia liczby mieszkań socjalnych. Na mieszkanie socjalne w 2022 roku oczekiwało 52 osób/rodzin (o 4 mniej niż w roku 2021). Zgodnie z przewidywaniami na rok 2023 liczba oczekujących może nieznacznie zmaleć.

Istotnym elementem infrastruktury społecznej są kluby oraz inne miejsca spotkań dla seniorów. Na terenie Gminy Wieluń funkcjonuje 8 takich placówek: Świetlica Seniora w Domu Pracy Socjalnej, kluby działające przy Wieluńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej (os. Armii Krajowej, os. Wyszyńskiego), Klub Nauczyciela, Związek Emerytów i Rencistów, Wieluński Dom Kultury, Klub Seniora przy OSP Dąbrowa, Klub Seniora w Turowie.

Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące infrastruktury społecznej zawierające dane dotyczące liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczbę osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczbę wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczbę klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów.

Tabela 7: Infrastruktura społeczna (stan na 31.XII.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy	1	816	794	775
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów Gminy	2	78	68	70
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	3	285	285	285
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	56	52	50
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	5	7
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	7	8	8
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

Na terenie Gminy Wieluń nie znajdują się hospicja i ośrodki dla cudzoziemców.

2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Źródła informacji:

- Sprawozdanie MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej;
- Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Dane własne jednostki.

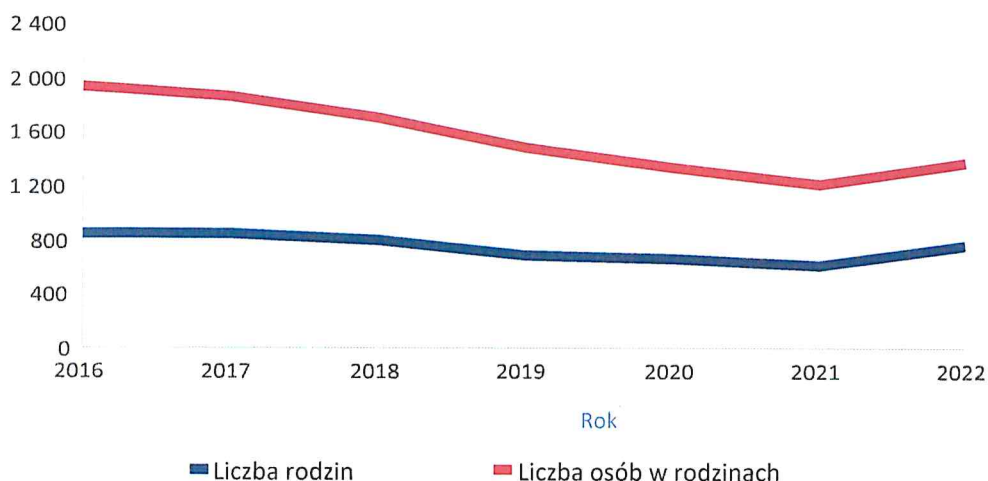
Jednym z najważniejszych zadań polityki społecznej jest wspieranie osób najbardziej potrzebujących w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej. Podstawowym mechanizmem wsparcia jest udzielanie świadczeń finansowych osobom potrzebującym lub finansowanie określonych usług, np. dożywianie dzieci w szkołach, zapewnienie usług opiekuńczych, zapewnienie schronienia. Niezbędne jest zdefiniowanie podstawowych problemów, z którymi borykają się mieszkańcy Gminy Wieluń aby zaplanować adekwatne do realnych potrzeb wsparcie.

Pomoc i wsparcie w Gminie Wieluń w 2022 roku uzyskało 1380 osób w 759 rodzinach (pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania – uwzględniając zarówno pomoc, która udzielona jest w formie decyzji administracyjnej, bez decyzji oraz pomoc, która jest udzielana bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, także osoby objęte wyłącznie pracą socjalną). W roku oceny w stosunku do roku ubiegłego łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia wzrosła o 161 osób czyli o około 13%.

Tabela 8: Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

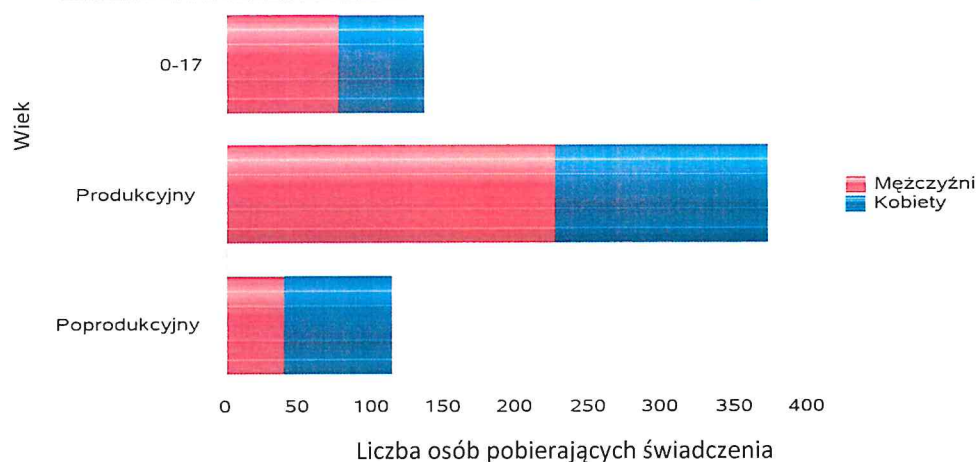
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	855	1 940
2017	847	1 865
2018	798	1 705
2019	696	1 495
2020	667	1 338
2021	620	1 219
2022	759	1 380

Korzystający z pomocy społecznej

Tabela 9: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	136	59	77
Produkcyjny	371	145	226
Poprodukcyjny	114	74	40

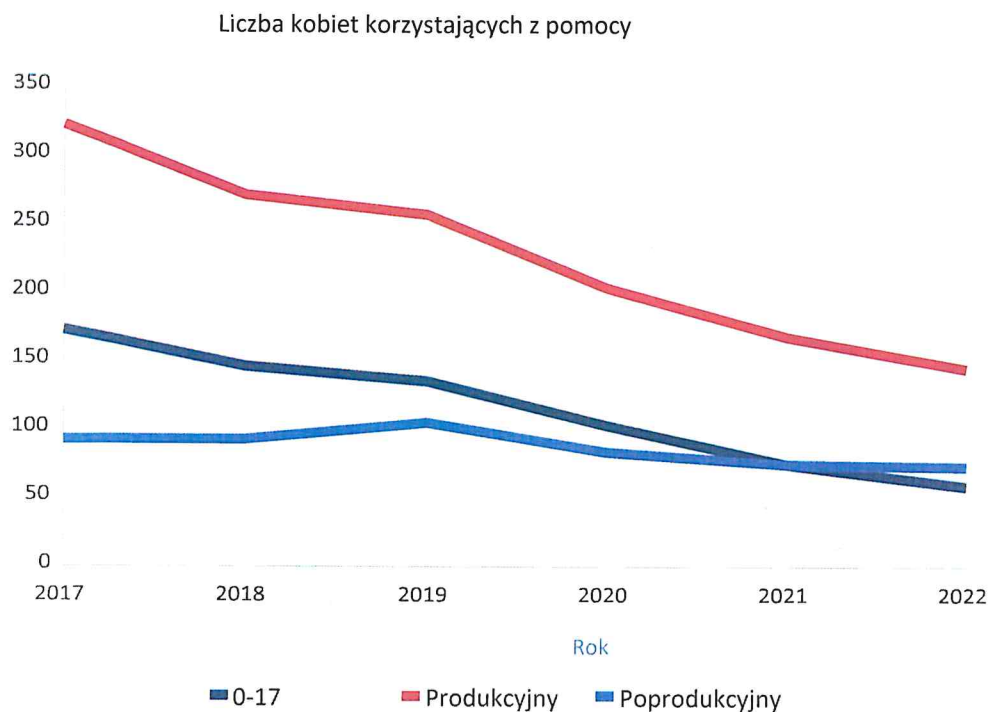
Analiza przedziałów wiekowych osób korzystających z pomocy społecznej według liczby wypłaconych świadczeń w 2022 roku pokazuje, że największą grupę stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, przy czym udział mężczyzn był zdecydowanie większy niż kobiet. Mężczyźni w wieku produkcyjnym stanowili – 36 % wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej.

Przeprowadzając analizę przedziałów wiekowych osób korzystających ze świadczeń w Gminie Wieluń na przestrzeni kilku ostatnich lat wśród kobiet obserwujemy sukcesywny spadek liczby osób w każdym przedziale wiekowym, natomiast wśród mężczyzn niewielki wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz utrzymujący się spadek liczby osób z przedziału 0-17 oraz w wieku produkcyjnym.

Poniższe tabela i wykresy prezentują dane dla Gminy Wieluń, powiatu wieluńskiego i województwa łódzkiego.

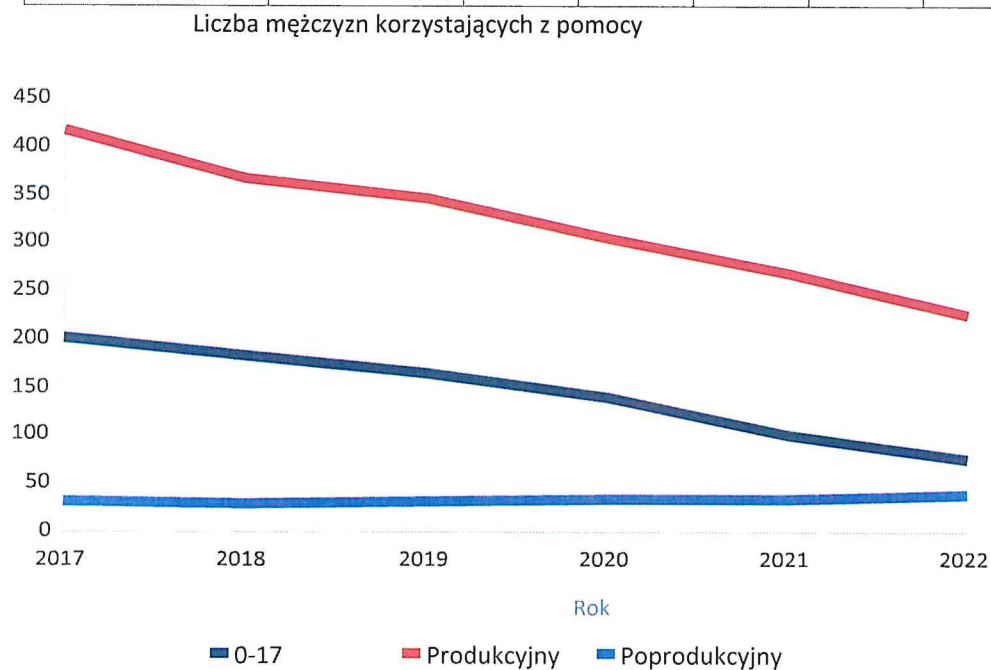
Tabela 10: Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

		Liczba kobiet korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wieluń	0-17	174	147	137	104	76	59
	Produkcyjny	324	272	259	205	168	145
	Poprodukcyjny	94	94	106	84	76	74
Powiat (średnia)	0-17	51	46	43	36	30	28
	Produkcyjny	73	61	55	49	42	37
	Poprodukcyjny	22	22	22	18	18	17
Województwo (średnia)	0-17	87	85	66	58	48	49
	Produkcyjny	174	174	131	121	105	111
	Poprodukcyjny	63	74	62	56	52	52

Tabela 11: Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

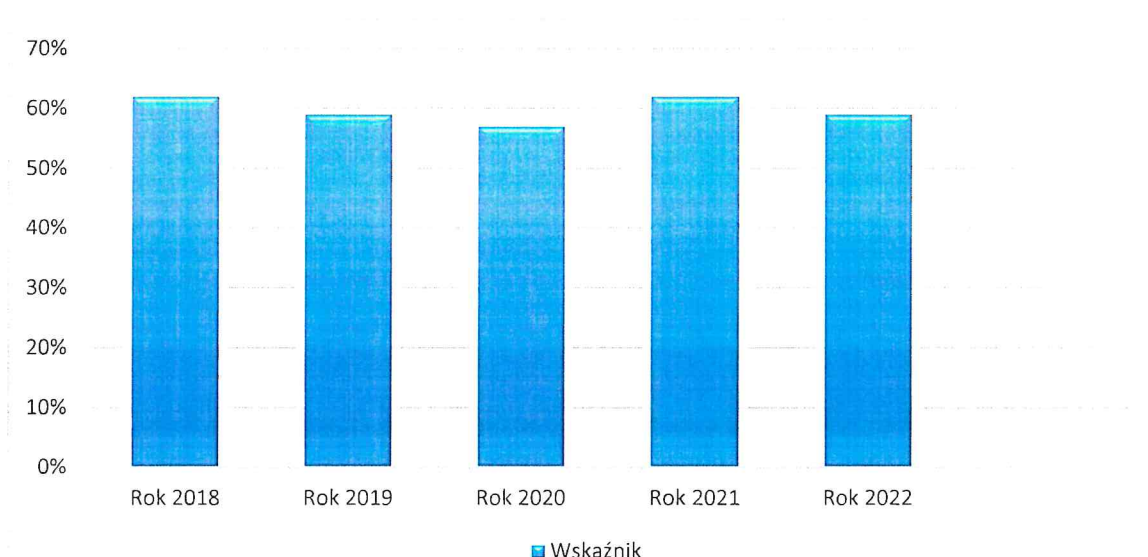
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wieluń	0-17	204	185	167	142	102	77
	Produkcyjny	420	370	348	308	271	226
	Poprodukcyjny	33	31	32	35	34	40
Powiat (średnia)	0-17	60	54	51	44	34	31
	Produkcyjny	90	80	75	69	59	53
	Poprodukcyjny	9	9	8	9	9	10
Województwo (średnia)	0-17	92	92	70	62	50	51
	Produkcyjny	195	200	155	149	136	123
	Poprodukcyjny	23	25	22	21	21	21

Tabela 12: Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Wieluń.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik	62%	59%	57%	62%	59%

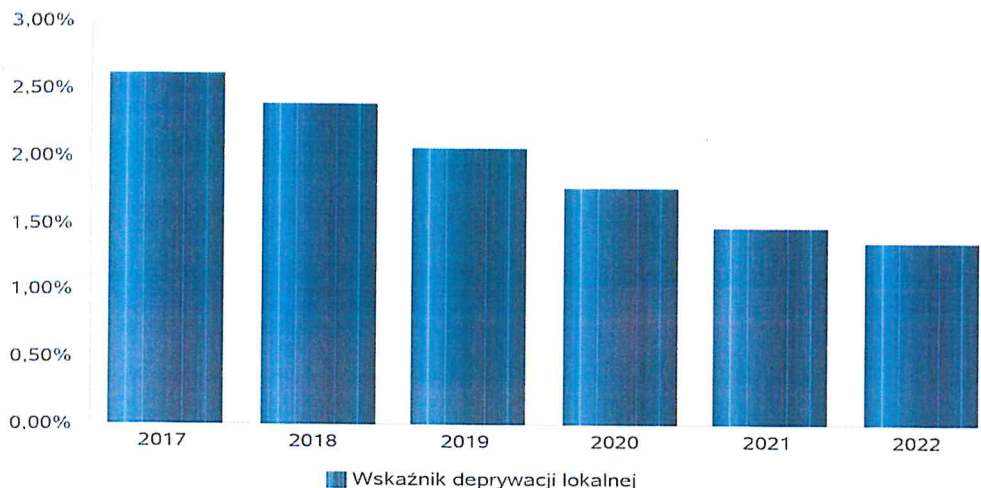
- Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie od 2018 roku.

Kolejnym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę analizując sytuację społeczno-demograficzną gminy jest wskaźnik deprywacji lokalnej. Jest to czynnik, który wyraża stosunek liczby osób w rodzinach pobierających świadczenia pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1 000 osób. Wskaźnik odzwierciedla niemożność pozwolenia sobie na rzeczy uważane przez większość ludzi jako pożądane lub nawet niezbędne do godnego życia. Na przestrzeni ostatnich lat wartość tego wskaźnika ulega systematycznemu zmniejszeniu. Dane w tym zakresie zostały zaprezentowane poniżej.

Tabela 13: Wskaźnik deprywacji lokalnej w Gminie Wieluń.

Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2017	2,61%
2018	2,39%
2019	2,06%
2020	1,77%
2021	1,47%
2022	1,36%

Dane potwierdzają, że mieszkańcy Gminy Wieluń z roku na rok w większym zakresie mają zaspokojone potrzeby i rzadziej pobierają świadczenia z pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej dzielą się na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

1. Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki,
- świadczenie na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

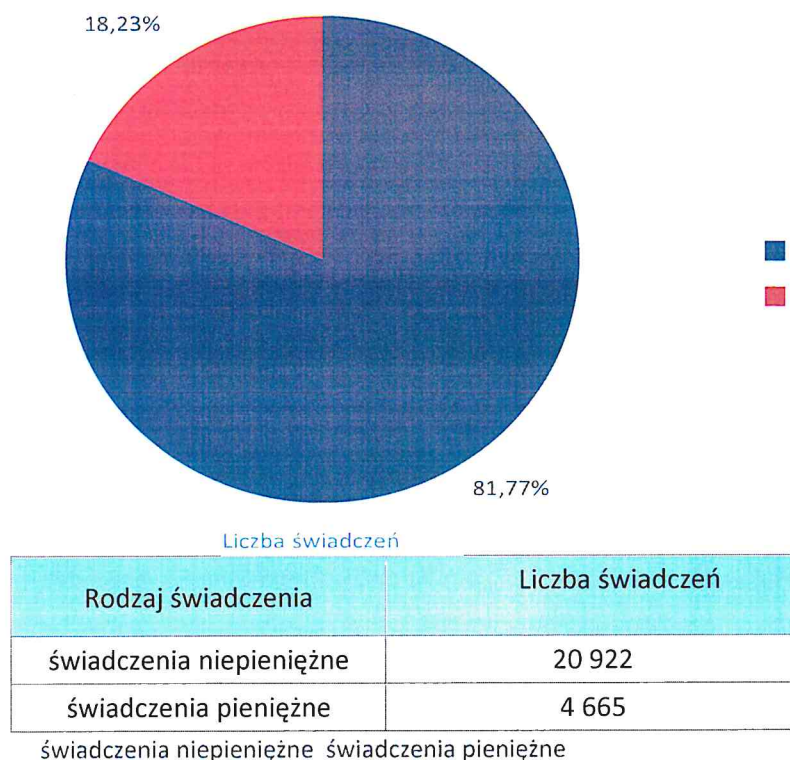
2. Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenie społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomicznie usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

W 2022 roku w Gminie Wieluń udzielono łącznie 25 587 świadczeń. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta znacznie zmalała. W 2021 roku udzielono 29 969 świadczeń niepieniężnych i 6 067 świadczeń pieniężnych (łącznie 36 036 świadczeń).

Tabela 14: Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

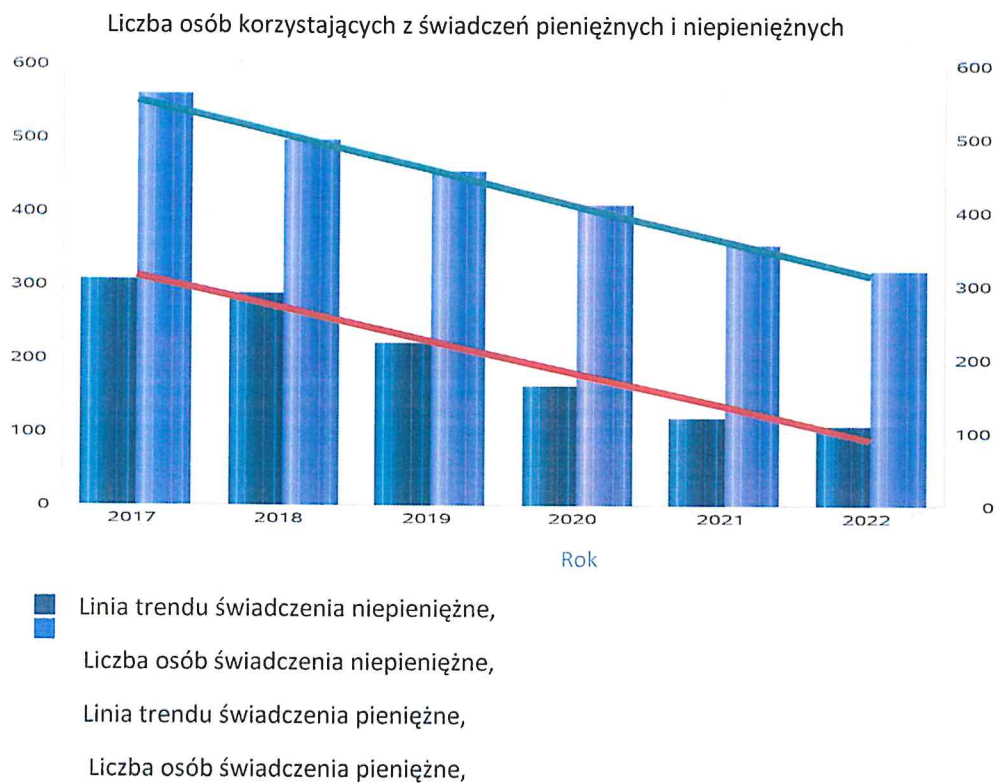

Z pomocy społecznej w 2022 roku w postaci świadczeń pieniężnych skorzystało 309 rodzin, natomiast w postaci świadczeń niepieniężnych 94 rodziny.

Na kolejnych wykresach możemy dostrzec, że zarówno liczba osób i rodzin otrzymujących świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne z pomocy społecznej w latach 2017-2022 znacząco spada.

Tabela 15 : Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych (nie uwzględniono rodzin, w których świadczona była tylko praca socjalna)

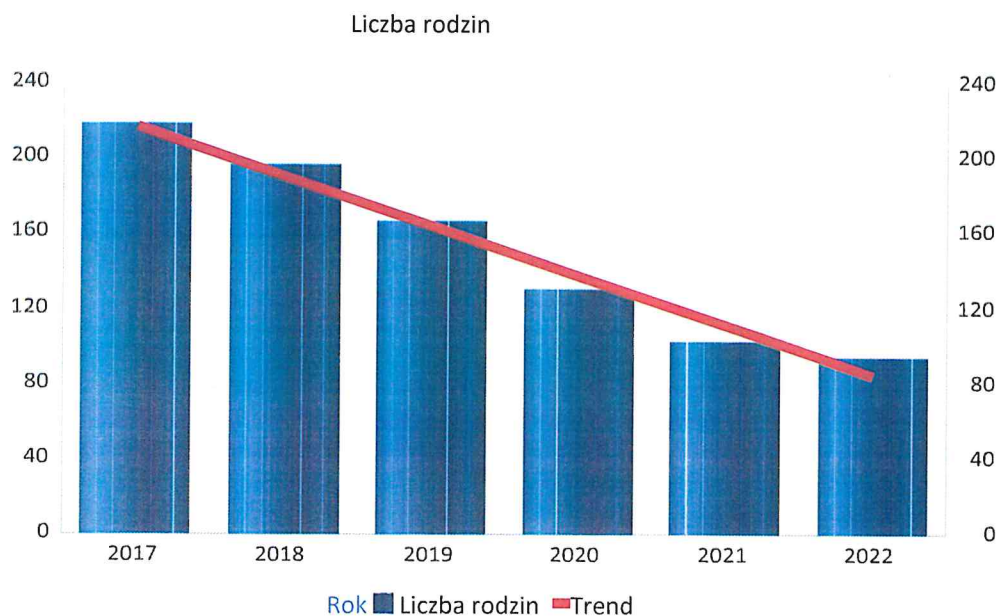
Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	308	288	222	163	120	109
świadczenia pieniężne	560	497	455	410	355	319

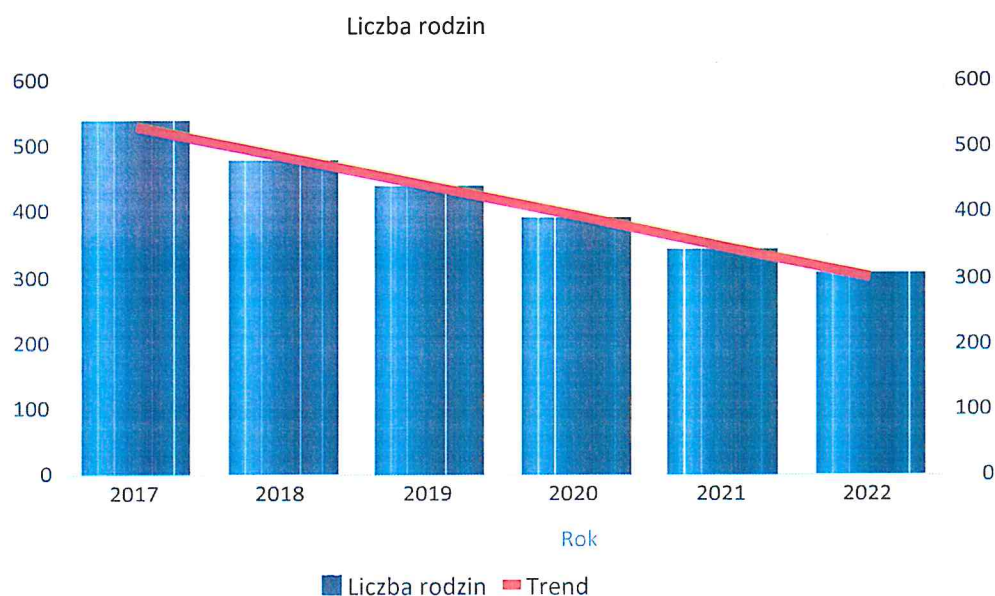
Tabela 16: Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych (nie uwzględniono rodzin, w których świadczona była tylko praca socjalna)

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	218	197	167	130	103	94
świadczenia pieniężne	541	480	442	394	345	309

świadczenia niepieniężne

świadczenia pieniężne

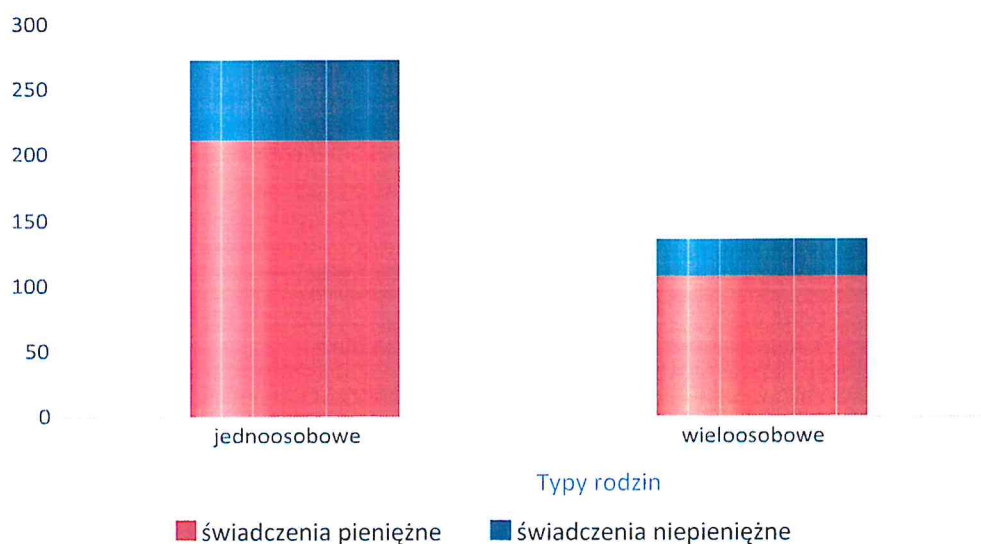
Spośród wszystkich rodzin objętych pomocą, 455 stanowiły gospodarstwa jednoosobowe (55,95 %), a pozostałe 304 rodziny (40,05 %) stanowiły rodziny wieloosobowe. Najwięcej było rodzin bez dzieci -169, natomiast rodzin z dziećmi było 135 a rodzin emerytów i rencistów 99.

Dane dotyczące liczby rodzin przedstawione w poniższej tabeli nie uwzględniają rodzin, w których świadczona była wyłącznie praca socjalna.

Tabela 17: Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin (nie uwzględniono rodzin, w których świadczona była tylko praca socjalna)

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	255	212	62
wieloosobowe	115	108	28

Liczba rodzin pobierających świadczenia

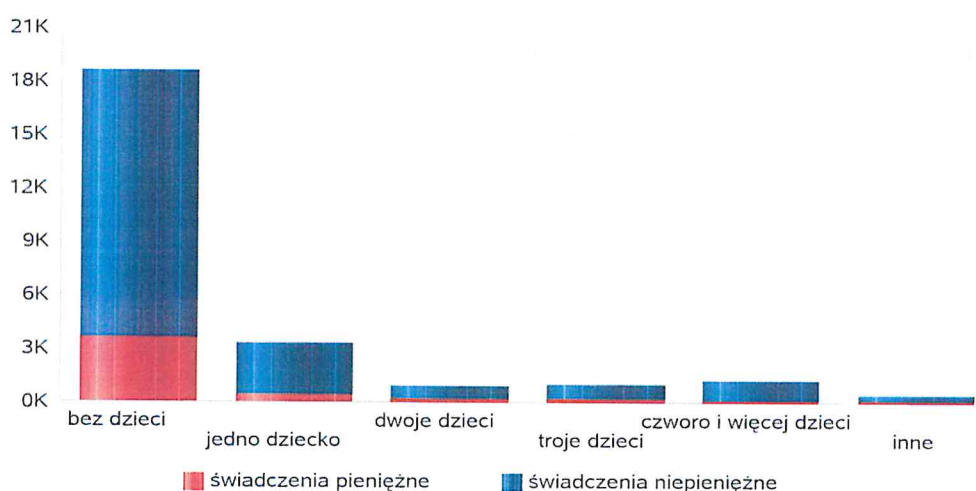

Rozkład poszczególnych rodzajów świadczeń w zależności od liczby osób w rodzinie wskazuje, że największej liczby świadczeń w 2022 roku udzielono rodzinom bez dzieci. Natomiast niezależnie od liczby dzieci w rodzinach korzystających ze świadczeń, stosunkowo największą część stanowiły świadczenia niepieniężne.

Tabela 18: Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	18609	3572	15037
jedno dziecko	3320	397	2923
dwoje dzieci	940	269	671
troje dzieci	1031	211	820
czworo i więcej dzieci	1234	116	1118
inne	453	100	353

Liczba świadczeń

Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2022 roku podobnie jak w roku poprzednim były kolejno:

- ubóstwo – 236 rodzin,
- długotrwała , ciężka choroba – 211 rodzin
- bezrobocie – 178 rodzin,
- niepełnosprawność – 176 rodzin.

W porównaniu z rokiem 2021 w roku oceny odnotowano spadek liczby rodzin dotkniętych powyższymi problemami – liczba rodzin dotkniętych ubóstwem zmalała o 20 osób, długotrwałą lub ciężką chorobą o 11 osób, bezrobociem -34 osób, a niepełnosprawnością 10.

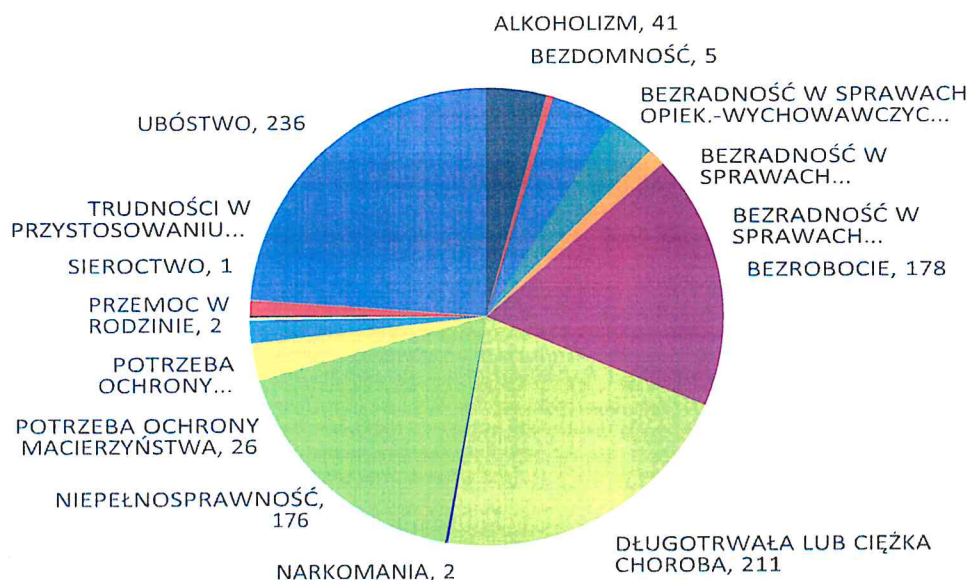
Kolejność przyczyn korzystania przez rodziny z pomocy i wsparcia w roku oceny przedstawia się następująco:

Tabela 19 :Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	236
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	211
BEZROBOCIE	178
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	176
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	42
ALKOHOLIZM	41
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	33
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	26
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	16
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	12
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	11
BEZDOMNOŚĆ	5
NARKOMANIA	2
PRZEMOC W RODZINIE	2
SIEROCTWO	1

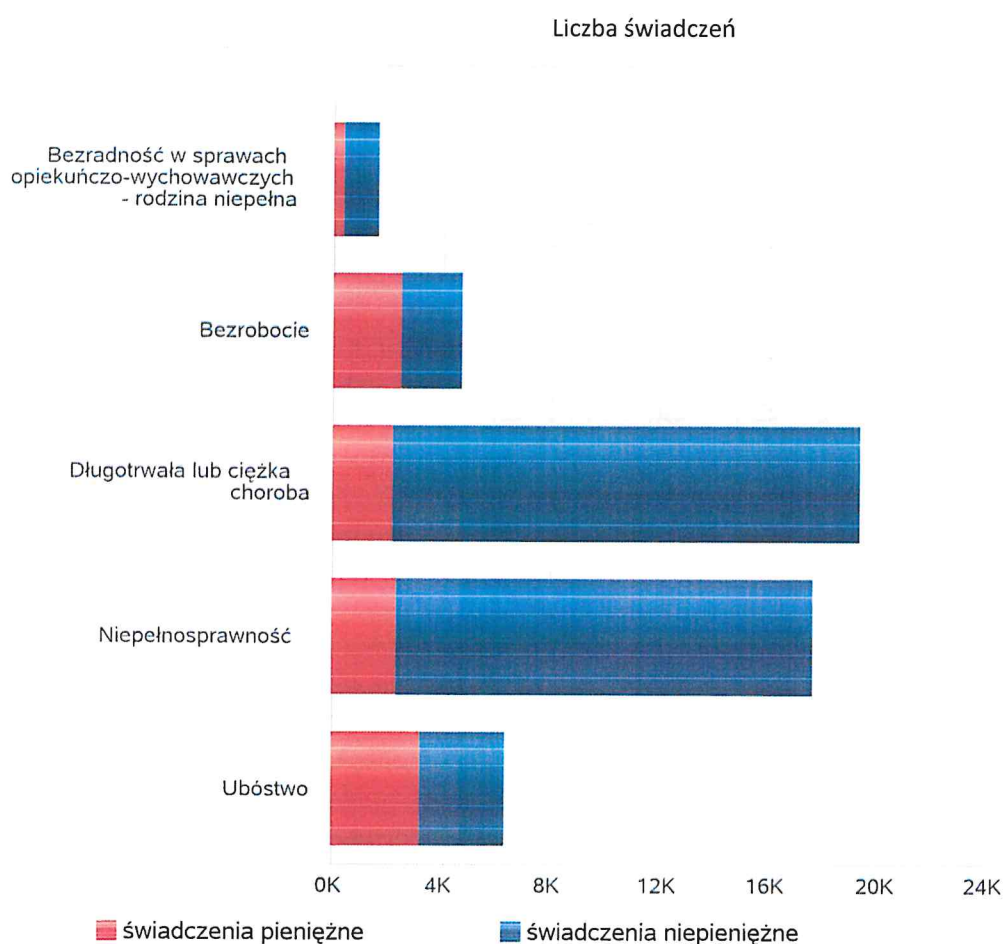
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Jednocześnie analizując poniższe dane możemy zaobserwować, iż w przypadku każdego z głównych powodów przyznania pomocy świadczenia niepieniężne stanowią przeważającą część.

Tabela 20: Główne powody przyznania świadczeń w roku 2022

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	19 299	17 069	2 230
Niepełnosprawność	17 636	15 286	2 350
Ubóstwo	6 291	3 062	3 229
Bezrobocie	4 726	2 231	2 495
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1 584	1 186	398

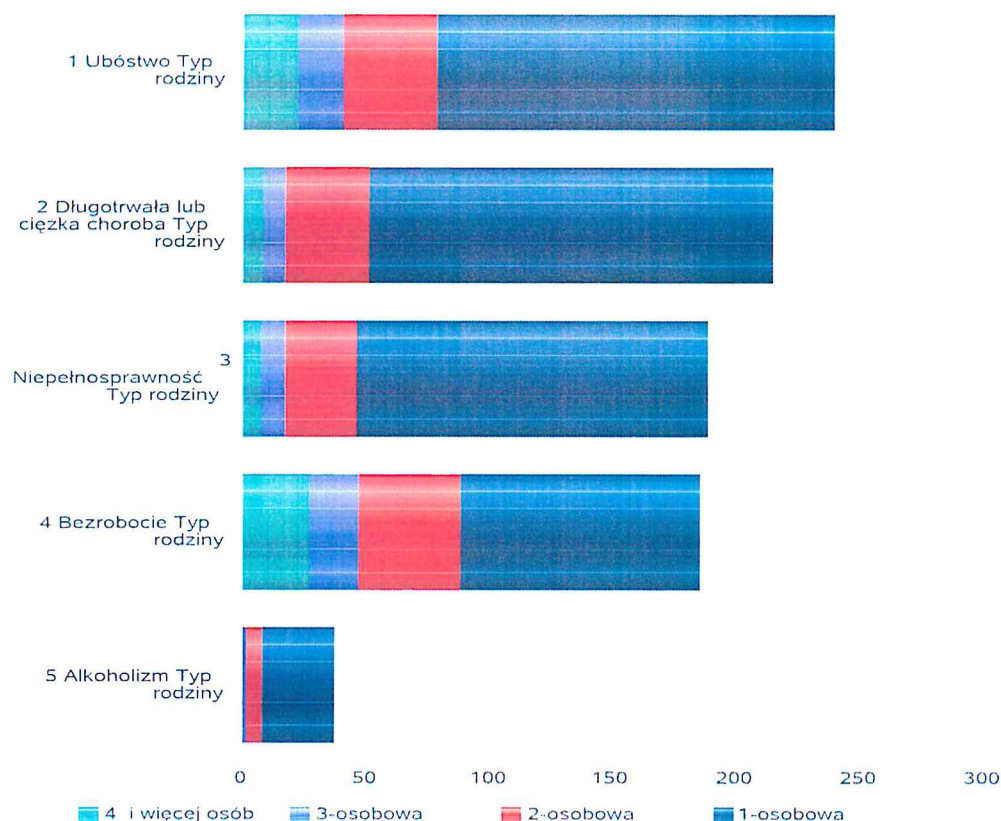

Poniższe dane przedstawiają rozkład głównych powodów udzielania pomocy w poszczególnych typach rodzin pobierających świadczenia (jednoosobowych i wieloosobowych). Niezależnie od powodu udzielania pomocy dużo większą skalę problemów obserwujemy w rodzinach jednoosobowych.

Tabela 21 : Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

		Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
Powód przyznania	Ogółem	1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	236	158	38	18	22
Długotrwała lub ciężka choroba	211	160	34	9	8
Niepełnosprawność	176	130	29	10	7
Bezrobocie	178	90	41	20	27
Alkoholizm	41	33	6	2	0

Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Pomoc ta jest przyznawana, gdy osoba jest pozbawiona pomocy innych osób, lub rodzina nie może tej pomocy zapewnić. Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. W 2022 roku z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 65 osób. Zmniejszenie liczby osób korzystających z tej formy pomocy, mimo postępującego procesu starzenia demograficznego może wynikać z tego, że Gmina oferuje

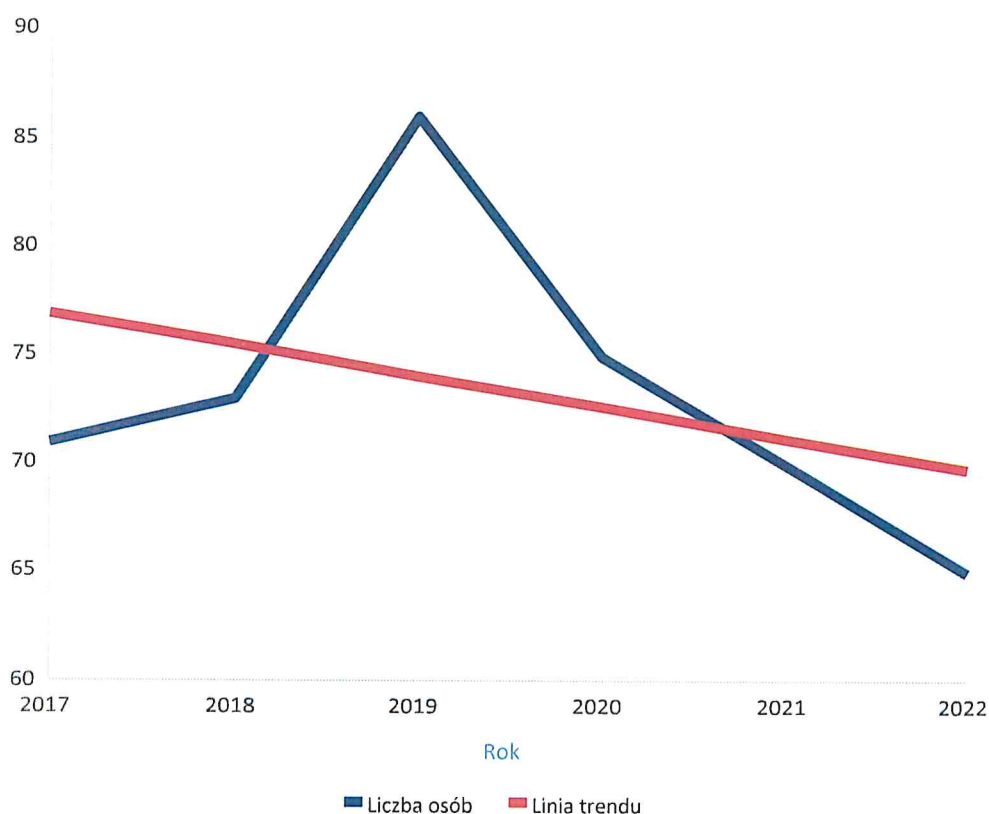

seniorom wsparcie w tym zakresie w ramach programów rządowych: „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” i „Opieka Wytchnieniowa”.

Tabela 22 :Liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	71
2018	73
2019	86
2020	75
2021	70
2022	65

Liczba osób

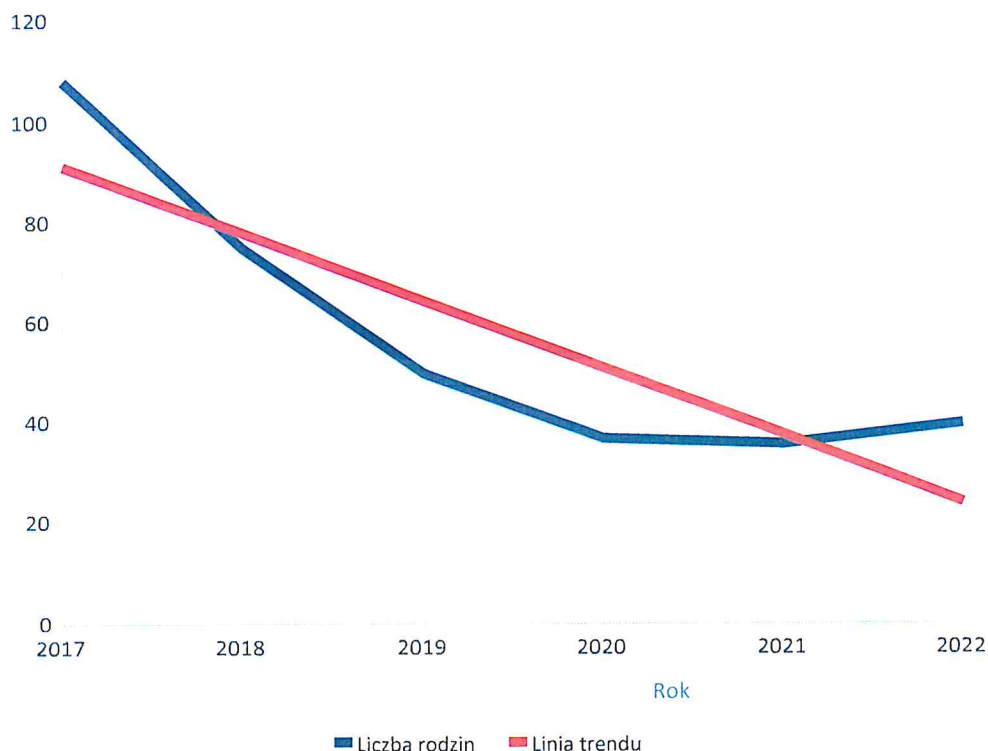
Kolejną usługą świadczoną przez pomoc społeczną na rzecz osób i rodzin, które przeżywają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, jest poradnictwo specjalistyczne. W 2022 roku tego rodzaju wsparcia udzielono 40 rodzinom liczącym 108 osób. Z poniższych danych wynika, że liczba rodzin w porównaniu do ubiegłego roku nieznacznie wzrosła.

Tabela 23 : Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poradnictwo specjalistyczne	108	75	50	37	36	40

Liczba rodzin

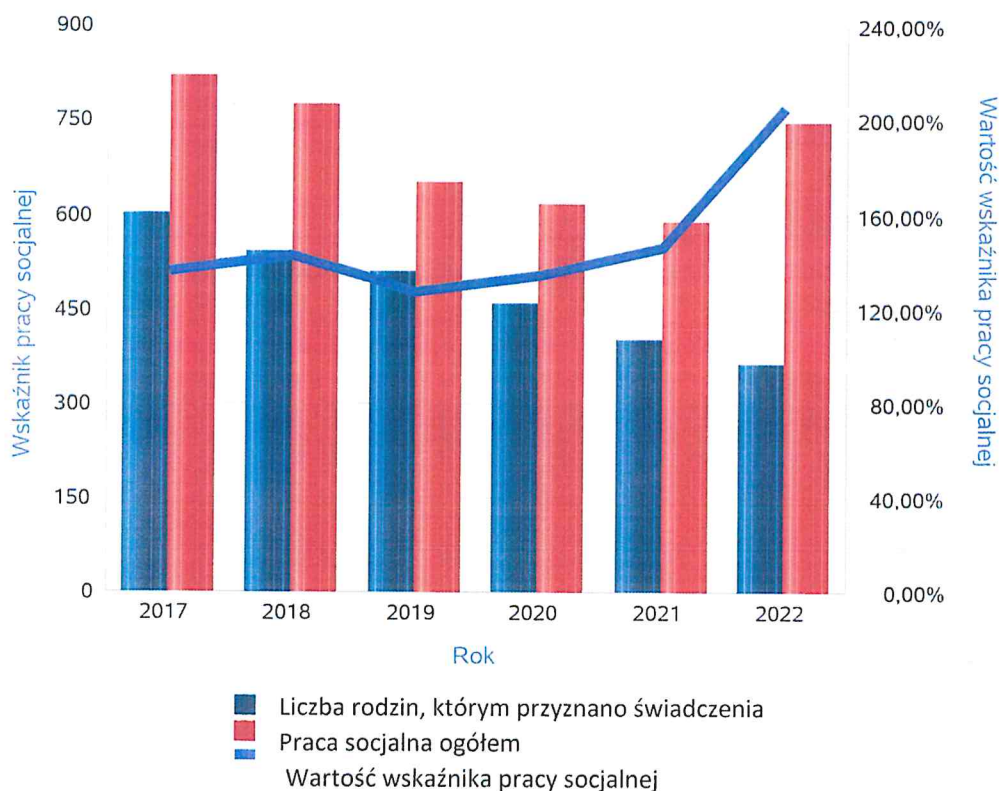
W roku 2022, podobnie jak w latach poprzednich na terenie Gminy Wieluń nie świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze, jak również usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, gdyż nie było zgłoszeń w tym zakresie.

Podstawową formą wsparcia jaką oferują pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym lub przeżywającym trudności jest praca socjalna. Działania podejmowane w jej ramach mają na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Praca socjalna jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. W 2022 roku w Gminie Wieluń pracą socjalną zostało objętych 749 rodzin. Wskaźnik rodzin objętych pracą socjalną systematycznie rośnie w ostatnich latach. Zmiany w tym zakresie obrazuje poniższa tabela i wykres.

Tabela 24 : Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik pracy socjalnej	136,44%	143,17%	127,98%	134,72%	146,27%	206,34%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	601	542	511	458	402	363
Praca socjalna ogółem	820	776	654	617	588	749

Wskaźnik pracy socjalnej

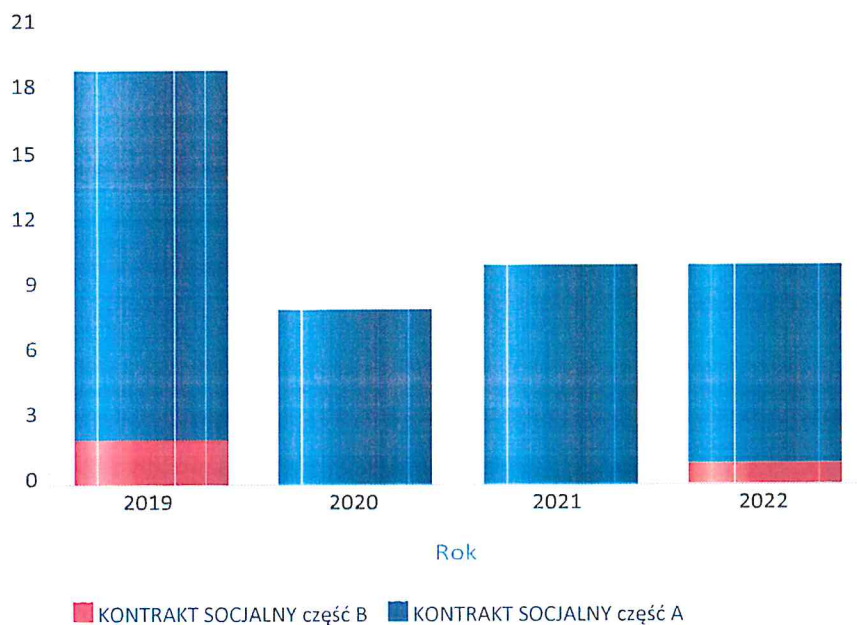

Jednym z podstawowych narzędzi pracownika socjalnego w pracy z klientem pomocy społecznej jest kontrakt socjalny – pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc. Kontrakt socjalny określa uprawnienia i zobowiązania stron, tj. pracownika socjalnego i klienta, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. W 2022 roku zostało zawartych 10 kontraktów. Wyodrębnia się dwie kategorie kontraktów: kontrakty zawierane w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin (część A) oraz kontrakty zawierane z osobami bezrobotnymi (część B) - ich celem jest wzmocnienie aktywności zawodowej bezrobotnego beneficjenta pomocy społecznej. Analizując poniższą tabelę możemy zauważyć, że kontrakty zawierane w Gminie Wieluń dotyczą głównie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 25 : Kontrakt socjalny

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2019	KONTRAKT SOCJALNY część A	17	17
	KONTRAKT SOCJALNY część B	2	2
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	8	8
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	10	11
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	9	9
	KONTRAKT SOCJALNY część B	1	1

Liczba kontraktów/projektów

Świadczenia pieniężne i niepieniężne realizowane były zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).

Tabela 26 : Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w całym okresie sprawozdawczym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY i WSPARCIA (w tym poradnictwo)				
Liczba osób	1	1 247	1 410	1 500
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	455	409	409
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	295	265	265
Wiek 0-17	4	46	41	41
Wiek produkcyjny *	5	313	279	279
Wiek poprodukcyjny **	6	96	89	89
Liczba rodzin	7	402	363	363
Liczba osób w rodzinach	8	707	600	600
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	209	182	182
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	126	109	109
Wiek 0-17	11	13	7	7
Wiek 18-59	12	131	112	112
Wiek 60 lat i więcej	13	65	63	63
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	518	541	540
Liczba rodzin	15	514	533	530
Liczba osób w rodzinach	16	1 023	1 063	1 060
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	10	10	10
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	11	10	10

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Kwota wypłaconych świadczeń sukcesywnie się zmniejsza, w stosunku do 2021 roku różnica wynosi około 17 tys. złotych, natomiast w stosunku do roku 2018 kwota zmniejszyła się o blisko 360 tys. złotych.

Tabela 27 : Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	1 934 317,71 zł
2019	1 941 144,07 zł
2020	1 884 302,87 zł
2021	1 586 766,21 zł
2022	1 569.142,26 zł

Największej liczbie osób w Gminie Wieluń w 2022 roku został wypłacony zasiłek celowy – objęto nim 293 rodzin. Nieco mniejsza liczba świadczeniobiorców została objęta zasiłkiem okresowym -182 rodzin, natomiast najrzadziej udzielanym świadczeniem był zasiłek stały, został on przyznany 98 rodzinom.

Tabela 28 : Świadczenia pieniężne w Gminie Wieluń w 2022 roku

	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń w złotych
Zasiłek celowy	293	567.318,14
Zasiłek okresowy	182	435.476,73
Zasiłek stały	98	566.347,39

Zasiłek celowy, przyznawany w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów codziennego użytku domowego, drobnych remontów lub napraw w mieszkaniu, pogrzebu, otrzymały 293 rodziny, wypłacono 2419 zasiłków celowych (w tym 2114 zasiłków celowych na zakup żywności w ramach programu Posiłek w szkole i w domu).

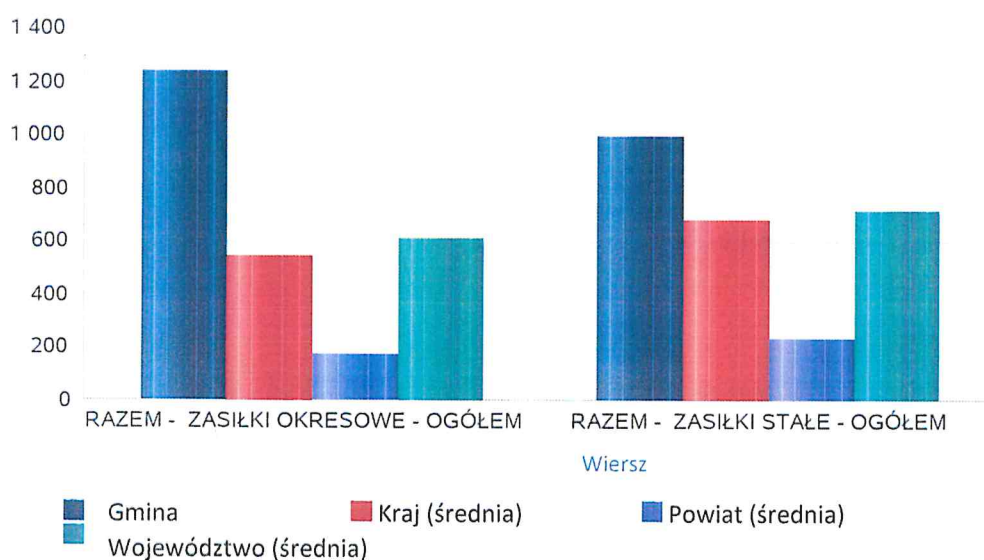
W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w 2022 roku z pomocy skorzystało 510 osób (o 99 osób mniej niż w 2021 roku), ogólny koszt programu wyniósł 513.438,35 zł., z czego 359 406,84 zł to wsparcie Wojewody.

Liczba rodzin, którym w 2022 roku w Gminie Wieluń przyznano (zasiłek okresowy przyznawany głównie z tytułu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby) wynosiła 182 rodziny, a łączna kwota świadczeń osiągnęła wartość 435.476,73 zł.

Tabela 29 : Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	1 240
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	998
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	173
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	233
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	615
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	715
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	544
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	683

Liczba świadczeń

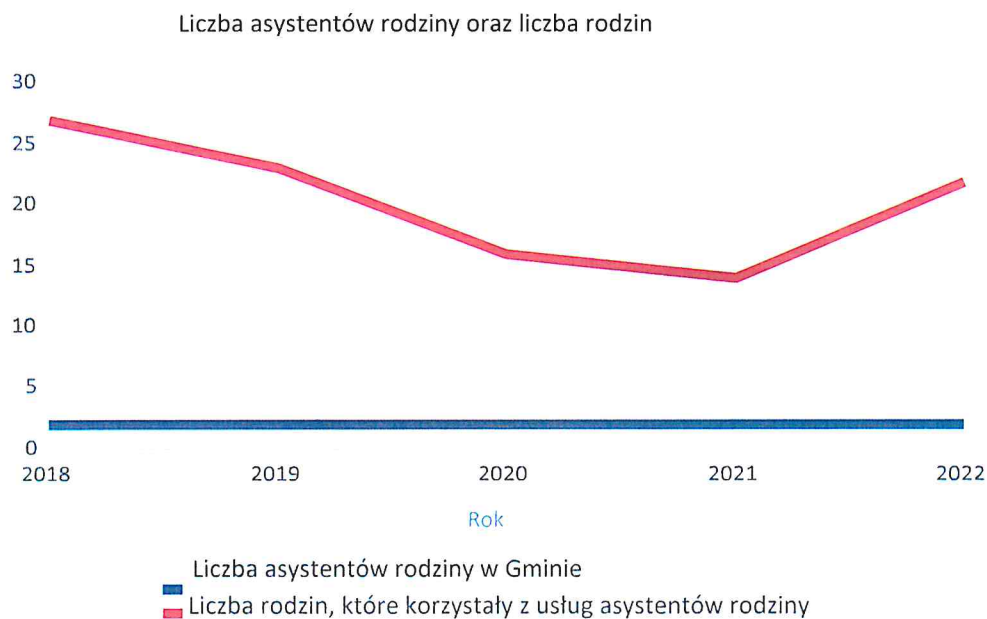

Z powyższych danych wynika że w Gminie Wieluń przyznawanych jest zdecydowanie więcej zasiłków okresowych i stałych niż średnia w powiecie, województwie i kraju.

W sytuacji gdy rodziny doświadczają problemów opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny może zawnioskować o przydzielenie jej wsparcia w postaci asystenta rodziny. Praca asystenta polega w szczególności na udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, właściwego sposobu pełnienia ról rodzicielskich, motywowaniu i udzielaniu pomocy w poszukiwaniu pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz motywowaniu do udziału w terapii uzależnień. W Gminie Wieluń pracuje dwóch asystentów rodziny, którzy w 2022 roku pod swoją opieką mieli 22 rodziny. Z poniższych danych wynika, że w 2022 roku w porównaniu do dwóch wcześniejszych lat wyraźnie zwiększyła się liczba rodzin potrzebujących tej formy wsparcia.

Tabela 30 : Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba asystentów rodziny w Gminie	2	2	2	2	2
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	27	23	16	14	22

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dzieciom przez ich rodziców biologicznych organizowane jest wsparcie poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w pieczy zastępczej. Analizując dane z poniższej tabeli obserwujemy, że z roku na rok znacznie wzrasta liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej oraz związane z tym wydatki.

Tabela 31 : Piecza zastępcza w Gminie Wieluń w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej	38	40	48
Kwota poniesionych wydatków	186 101,69	233 632,51	289 319,26

Do świadczeń niepieniężnych należy również ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej. W 2022 roku opłacono pobyt w domach pomocy społecznej 43 osobom, koszt pobytu wyniósł łącznie 1 200 347,35 zł. Analizując dane z poniższej tabeli obserwujemy systematyczny wzrost liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej, a tym samym wzrost ponoszonych kosztów.

Tabela 32 : Dane o osobach korzystających z domów pomocy społecznej w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba osób przebywających w DPS	34	37	43
Liczba świadczeń	338	373	428
Kwota poniesionych wydatków	822 476,42 zł.	999 078,50 zł	1 200 347,35 zł

Kolejną formą wsparcia w ramach świadczeń niepieniężnych jest udzielanie schronienia. W 2022 roku schronienia udzielono 5 osobom, koszt pomocy wyniósł 19 930 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła zarówno liczba osób, którym udzielono tego typu pomocy, jak i koszt udzielonej pomocy.

Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz kwoty przyznanych świadczeń.

Tabela 33 :Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia w MGOPS Wieluń

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	105	99	99
Kwota świadczeń w złotych	2	518 704	566 347	540 000
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	92	87	87
Kwota świadczeń w złotych	4	486 806	530 463	505 000
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	16	13	13
Kwota świadczeń w złotych	6	31 898	35 884	35 000
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	206	188	188
Kwota świadczeń w złotych	8	406 795	435 477	420 000
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	183	162	162
Kwota świadczeń w złotych	10	367 350	390 229	375 293

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	22	13	13
Kwota świadczeń w złotych	12	14 147	11 040	11 040
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	11	13	13
Kwota świadczeń w złotych	14	13 824	12 421	12 421
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	1	1	1
Kwota świadczeń w złotych	16	1 102	776	776
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	334	299	380
Kwota świadczeń w złotych	20	657 877	567 318	650 000
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	325	292	350
Kwota świadczeń w złotych	22	476 716	483 554	450 000
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	46	36	50
Kwota świadczeń w złotych	26	25 543	29 884	50 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	46	36	50
Kwota świadczeń w złotych	28	25 543	29 884	50 000
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	46	36	50
Kwota świadczeń w złotych	30	25 543	29 884	50 000
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	46	36	50
Kwota świadczeń w złotych	32	25 543	29 884	50 000
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	1	5	5
Kwota świadczeń w złotych	34	3 118	19 930	25 000
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	4	1	5
Kwota świadczeń w złotych	38	11 198	755	20 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	37	43	50
Kwota świadczeń w złotych	40	999 079	1 200 347	1 650 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	14	22	22
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	2	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	233 633	289 319	360 000

3. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Źródło informacji:

- Dane własne jednostki.

Mieszkańcy Gminy korzystają również z innych rodzajów świadczeń z zakresu polityki społecznej. Świadczenia wypłacane przez Samodzielny Referat Świadczeń Rodzinnych w Wieluniu (dział MGOPS Wieluń)

1. Świadczenia skierowane do rodzin:

- **świadczenia wychowawcze** - świadczenie wprowadzone zostało ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz.1577) i stanowi nieopodatkowaną pomoc finansową państwa przyznaną rodzinom w ramach realizacji programu „Rodzina 500 plus”. W 2022 roku całkowita kwota przyznanego i wypłacanego przez MGOPS świadczenia wychowawczego wynosiła 12 405 317 zł. Z uwagi na przeniesienie świadczenia do ZUS podana kwota obejmuje tylko wypłatę świadczeń do 31.05.2022 r.
- **zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych**, - świadczenie to przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym i ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Jednak przyznanie zasiłku rodzinnego jest uwarunkowane spełnianiem tzw. kryterium dochodowego. Do zasiłków rodzinnych przysługują również dodatki m.in. z tytułu urodzenia dziecka, samotnego wychowywania dziecka, wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego oraz podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka** – przysługuje matce lub ojcu dziecka bądź opiekunowi dziecka w wysokości 1000 zł, jeżeli dochód w rodzinie w przeliczeniu na jedną osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł netto. W 2022 roku wypłacono 112 świadczeń (o 59 mniej w porównaniu z rokiem 2021).
- **świadczenie z funduszu alimentacyjnego** – osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika jest bezskuteczna.
  - **jednorazowe świadczenie „ Za życiem”** – przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie wypłacane jest bez względu na dochód w wysokości 4 000 zł. W 2022 roku zostały wypłacone cztery świadczenia na łączną kwotę 16 000,00 złotych.
  - **Dodatek osłonowy** - świadczenie pieniężne, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych. Dodatek przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym, w którym przeciętny miesięczny dochód nie przekraczał określonych kwot: jednoosobowym – kwoty 2100 zł, wieloosobowym – kwoty 1500 zł na osobę. Z dodatku tego w 2022 roku skorzystało 3 750 osób, kwota wypłaconych świadczeń stanowiła wartość 2 313 111,63 złote.
- **Dodatek węglowy**- to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 tys. zł, które przysługuje gospodarstwu domowemu, w którym główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającym co najmniej 85 proc. węgla kamiennego. W 2022 roku wypłaconych zostało 3 447 świadczeń na łączną kwotę 10 341 000,00 złotych.

2. Świadczenia opiekuńcze kierowane do osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów:

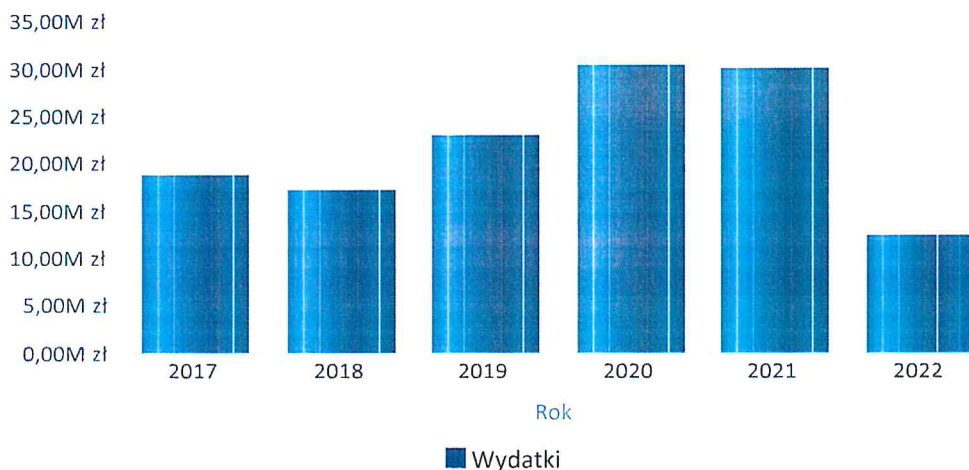
- **zasiłek pielęgnacyjny**, - świadczenie przyznawane w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. W Gminie Wieluń w 2022 roku udzielono 8 069 świadczeń w formie zasiłku pielęgnacyjnego na łączną kwotę 1 741 614,00 zł.(o 23 528, 00 zł więcej niż w roku ubiegłym).
- **świadczenia pielęgnacyjne** – przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi bądź innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności.
- **specjalny zasiłek opiekuńczy** - zasiłek jest przyznawany osobom w 1 i 2 stopniu pokrewieństwa lub współmałżonkom, którzy zrezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności łącznie z wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Przyznanie świadczenia jest uzależnione od kryterium dochodowego (jeżeli dochód w rodzinie w przeliczeniu na jedną osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł netto).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące wysokości kwot wypłacanych zasiłków oraz liczby rodzin, które otrzymały świadczenia wychowawcze, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami oraz jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka i świadczenia opiekuńcze (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna).

Tabela 34: Świadczenie wychowawcze-kwota świadczeń

Rok	Wydatki
2017	18 714 810,00 zł
2018	17 189 634,00 zł
2019	22 881 916,00 zł
2020	30 362 197,00 zł
2021	29 874 139,00 zł
2022	12 405 317,00 zł

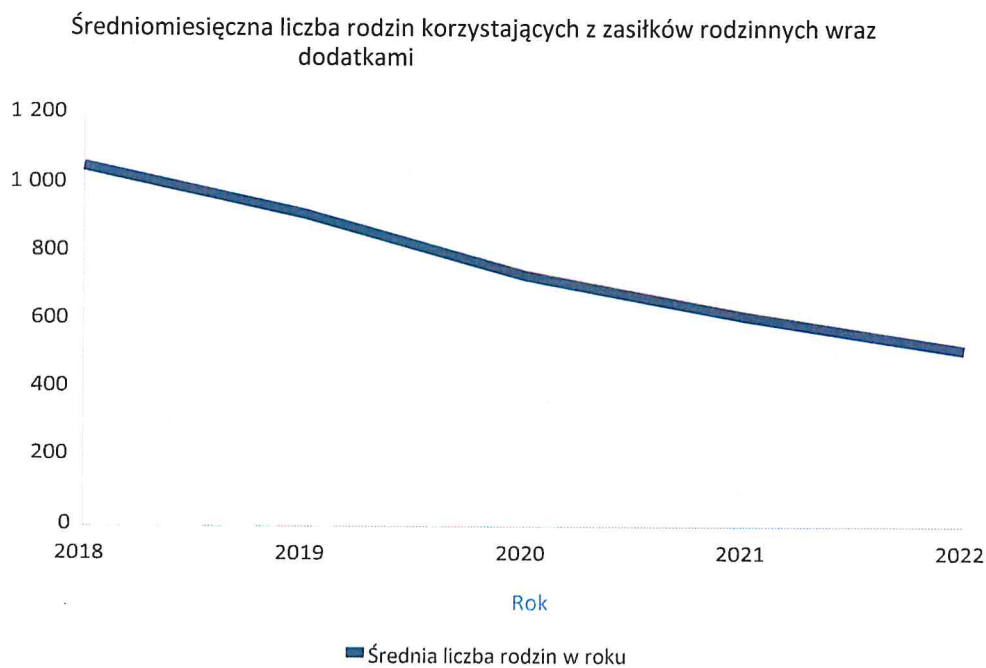
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Liczba rodzin pobierających w roku 2022 zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wyniosła 519 i w stosunku do poprzedniego zmalała o 95 rodziny (co stanowi spadek o 15,5% do roku poprzedniego).

Tabela 35: Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

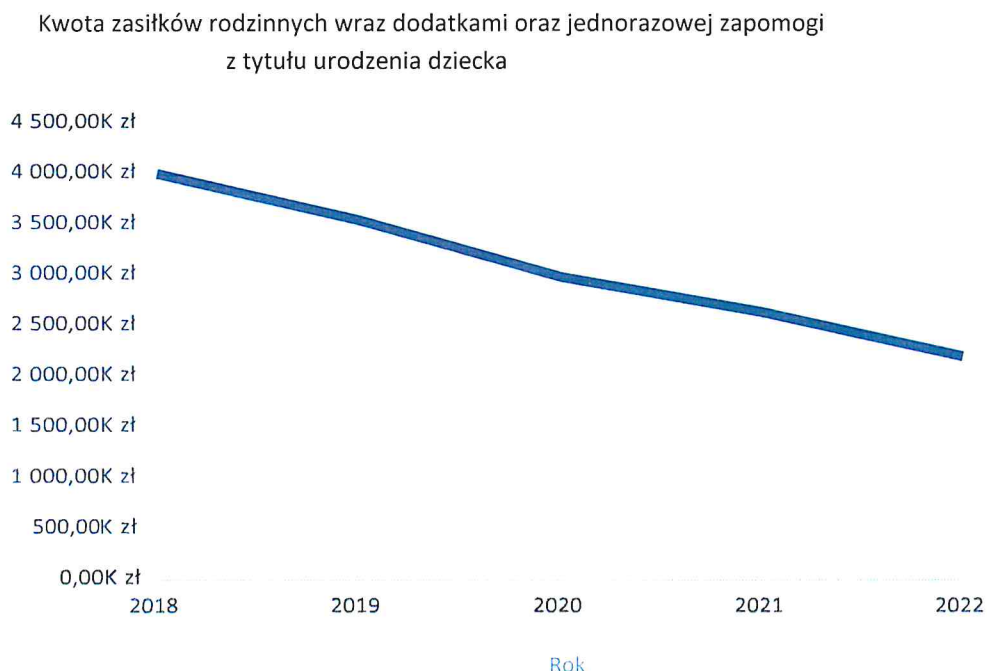
	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	1 056	912	737	614	519

Całkowita kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wyniosła 2 214 600,89 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o kwotę 417 912,34 zł.

Tabela 36 : Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2018	4 021 025,78 zł
2019	3 553 129,85 zł
2020	2 999 365,86 zł
2021	2 632 513,23 zł
2022	2 214 600,89 zł

W Gminie Wieluń podobnie jak w roku ubiegłym najwyższą wypłaconą kwotę stanowiły zasiłki dla osób niepełnosprawnych w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w przypadku których niepełnosprawność powstała do ukończenia 21 roku życia – osobom tym przydzielono blisko 42 % wszystkich zasiłków pielęgnacyjnych. Osobom niepełnosprawnym w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności zostało przyznanych 34 % zasiłków, a blisko 24 % niepełnosprawnym dzieciom. Osoby, które ukończyły 75 rok życia, stanowiły najmniejszą grupę odbiorców tego typu wsparcia – zostało im przyznane 0,8 % wszystkich zasiłków pielęgnacyjnych.

W 2022 roku udzielono 2 087 świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 4 373 466,00 zł. W porównaniu z 2021 rokiem liczba udzielonych świadczeń była wyższa o 190, a ich kwota o 682 060,00 zł, w porównaniu z rokiem 2018 różnica sięga 2 mln zł.

W roku oceny po raz kolejny odnotowano również spadek liczby specjalnych zasiłków opiekuńczych udzielanych świadczeniobiorcom, przyznanych zostało 157 świadczeń czyli o 128 mniej niż w 2021 roku. Łączna kwota udzielonych świadczeń wynosiła 95 900,00 zł i była niższa o 79 696,00 zł w porównaniu z rokiem poprzednim.

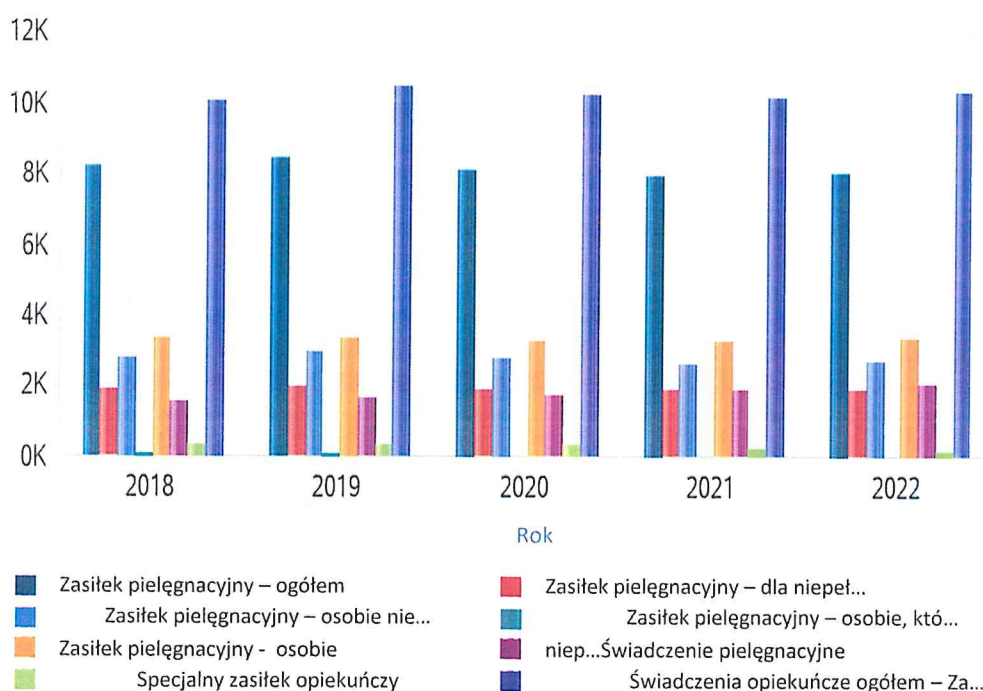
W Gminie Wieluń w 2022 roku udzielono 10 313 świadczeń opiekuńczych na łączną kwotę 6 210 980,00 zł (o 625 892,00 zł więcej niż w 2021 roku).

Tabela 37 : Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń				
	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	8 169	8 471	8 133	7 960	8 069
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	1 902	2 010	1 903	1 942	1 906
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. Roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	2 828	2 971	2 819	2 655	2 739
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	89	85	73	72	64
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. Roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	3 350	3 405	3 338	3 291	3 360
Świadczenie pielęgnacyjne	1 605	1 679	1 713	1 897	2 087
Specjalny zasiłek opiekuńczy	322	360	394	285	157
Świadczenia opiekuńcze ogółem – Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	10 096	10 510	10 240	10 142	10 313

Liczba świadczeń

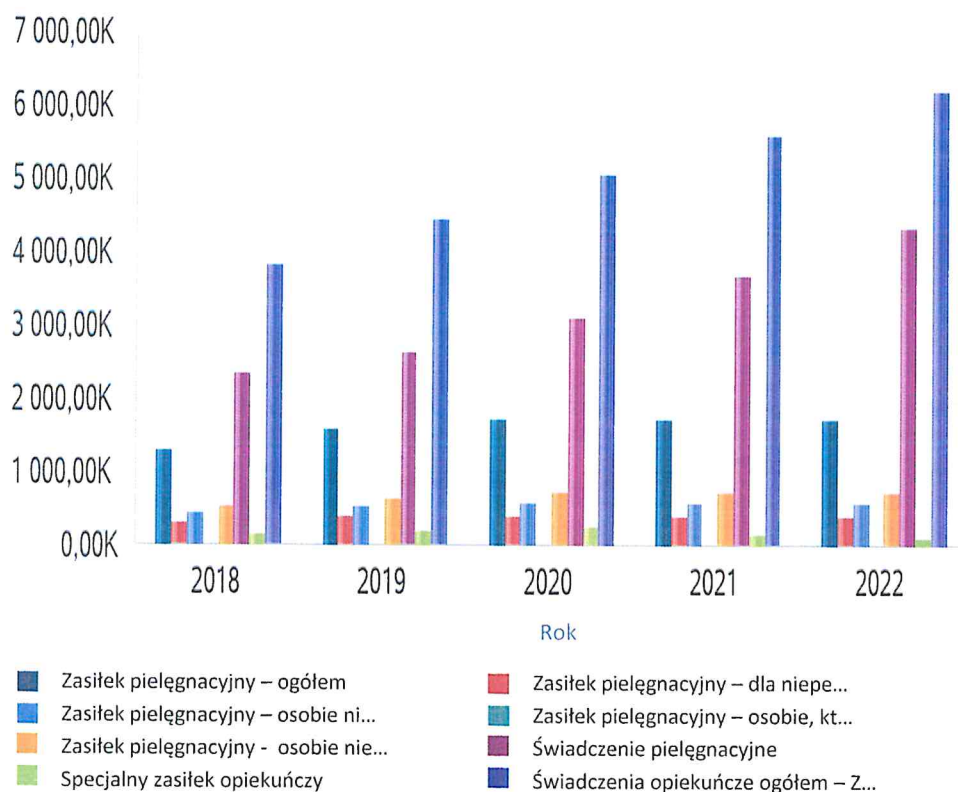

Tabela 38 : Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

	Kwota świadczeń				
Świadczenia opiekuńcze	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	1 291 866,00	1 599 601,00	1 753 795,00	1 718 086,00	1 741 614,00
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	300 872,00	377 497,00	410 159,00	419 161,00	411 391,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. Roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	447 326,00	562 970,00	608 053,00	573 056,00	591 186,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	14 182,00	16 053,00	15 540,00	15 540,00	13 814,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. Roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	529 486,00	643 081,00	720 043,00	710 329,00	725 223,00
Świadczenie pielęgnacyjne	2 365 906,00	2 632 749,00	3 094 000,00	3 691 406,00	4 373 466,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	169 503,00	219 627,00	240 418,00	175 596,00	95 900,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem – Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 827 275,00	4 451 977,00	5 088 213,00	5 585 088,00	6 210 980,00

Kwota świadczeń

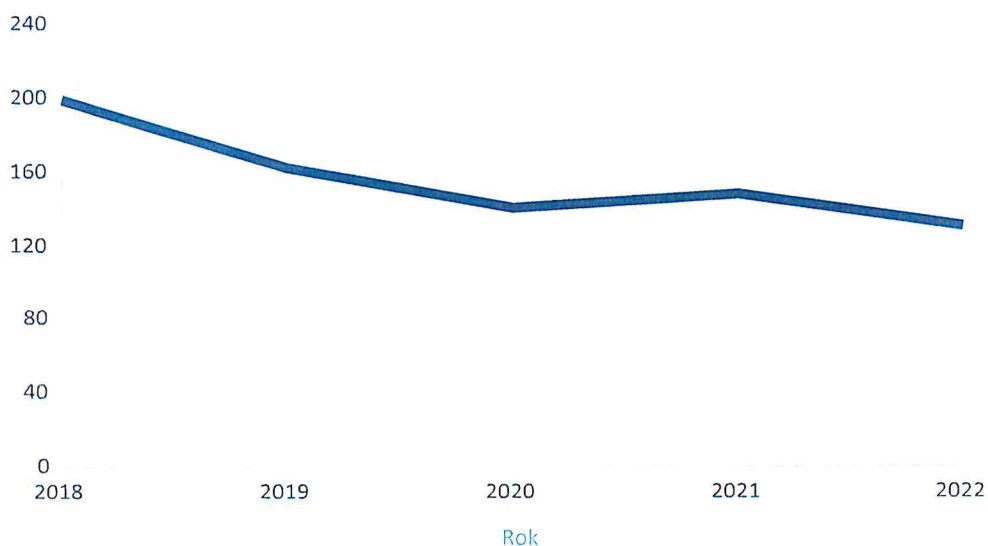

Liczba osób uprawnionych pobierających w 2022 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiła 131. W stosunku do roku ubiegłego liczba ta zmalała o 18 osób (co stanowi spadek o 12%). Natomiast liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku oceny wynosiła średniomiesięcznie 96 i w stosunku do ubiegłego roku zmalała o 14 rodzin (co stanowi spadek o blisko 13%) w stosunku do roku ubiegłego. Całkowita kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku oceny wynosiła 659 893,00 złote i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 73 965,00 zł. (stanowi spadek o 10% w stosunku do ubiegłego roku).

Tabela 39 : Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	199	163	140	149	131

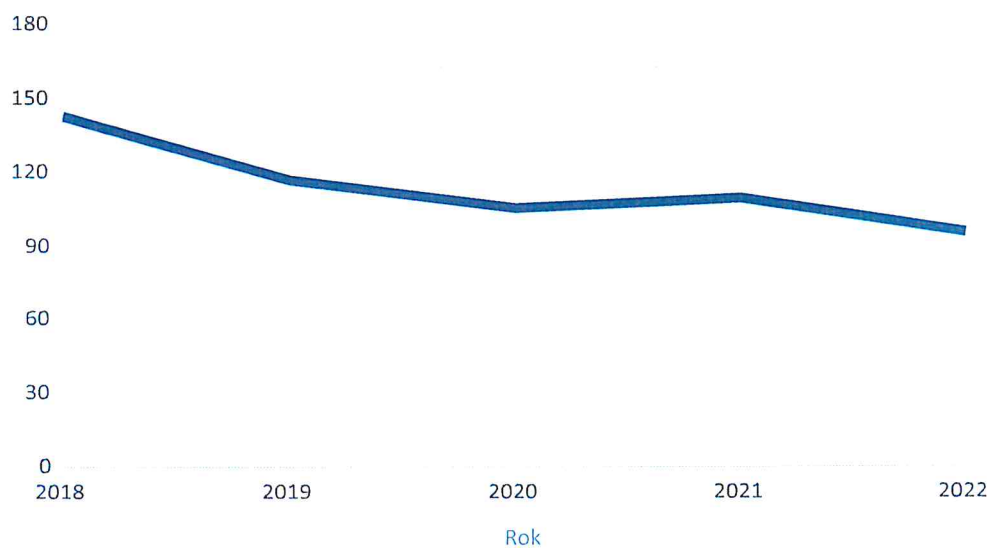
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Tabela 40 : Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

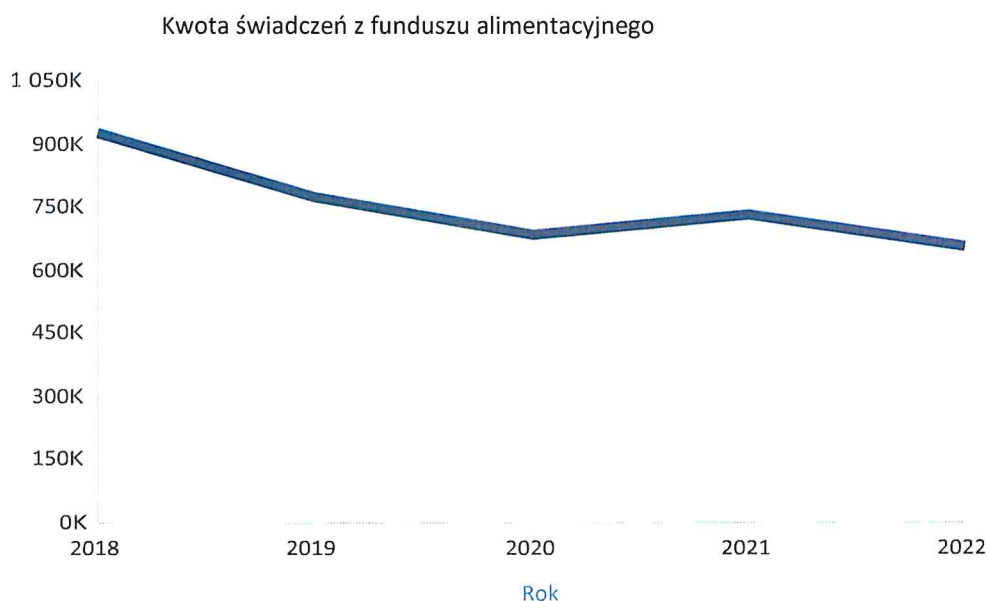
	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	143	117	106	110	96

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Tabela 41 : Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2018	2019	2020	2021	2022
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	930 311	775 350	688 537	733 858	659 893

Od 1 października 2020 roku Samodzielny Referat Świadczeń Rodzinnych w Wieluniu realizuje nowe zadanie na podstawie ustawy – Prawo ochrony środowiska i wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Wielun. W 2021 roku wydano 93 takie zaświadczenia, natomiast w 2022 roku wydano 108 zaświadczeń.

Kolejnymi świadczeniami z zakresu polityki społecznej był dodatek mieszkaniowy i dodatek energetyczny wypłacany przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego w Wieluniu.

Tabela 42 : INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	368	413	470
Kwota świadczeń w złotych	2	592 845	778 093	1 000 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	142	97	0
Kwota świadczeń w złotych	4	15 266	4 236	0

Dodatek energetyczny był świadczeniem wygasającym, realizowanym tylko dla decyzji wydanych w 2021 roku. Z dodatku mieszkaniowego skorzystało o 45 gospodarstw więcej niż w roku poprzednim. Z prognozy na 2023 rok wynika, że liczba gospodarstw korzystających z tej formy pomocy wzrośnie.

W 2022 roku Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego w Wieluniu wypłacał również dodatek do innych źródeł ciepła niż węgiel. Z dodatku skorzystało 530 gospodarstw domowych na kwotę 1 278 500 złotych.

Kolejną formą była pomoc materialna dla uczniów. Świadczenia w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią istotną formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Świadczenia te kierowane są do uczniów pobierających naukę w różnych typach szkół, słuchaczy publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych, a także wychowanków przebywających w ośrodkach umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Pomoc materialna dla uczniów została uregulowana w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2022 r. poz.2230), w rozdziale 8a.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne i zasiłek szkolny. Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub gdy rodzina jest niepełna.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota 600 zł. Zasiłek szkolny jest drugim po stypendium świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, które może być przyznane uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej. Zasiłek może przysługiwać uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji, wyłącznie z powodu zdarzenia losowego. Ponadto, w odróżnieniu od stypendium, jest świadczeniem jednorazowym- pomocą nadzwyczajną. Nie ma tu określonego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ubiegającego się o zasiłek. W roku 2022 nie udzielono pomocy w formie zasiłku szkolnego.

W roku 2022 wypłacono stypendia dla 50 uczniów na kwotę 40.410,65 zł , w tym 32.328,51 zł to kwota dotacji + 8.082,14 zł to środki własne, w porównaniu w roku ubiegłym uczniów korzystających ze stypendium było o 15 mniej, natomiast kwota wypłaconych świadczeń mniejsza o 6 953,26 złotych. Prognoza na rok 2023 jest na poziomie roku 2022.

4. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Źródła informacji:

- Dane własne jednostki.

Pomoc społeczna to również pomoc instytucjonalna świadczona przez placówki pomocy społecznej. W poniższym rozdziale przedstawiono opis instytucji pomocy i wsparcia w Gminie Wieluń.

Analizując przedstawioną w rozdziale 1 lokalną sytuację społeczno-demograficzną możemy zauważyć, że znaczna część mieszkańców Gminy Wieluń to osoby starsze, a co za tym idzie często potrzebujące pomocy ze względu na niepełnosprawność, chorobę czy wiek. Osoby te oczekują nie tylko wyspecjalizowanego wsparcia, ale szukają również różnych form aktywizacji, które stanowią sposób na walkę z samotnością. Budując system pomocowy należy również pamiętać o potrzebach osób niesamodzielnych, zmagających się nie tylko z trudnościami fizycznymi, ale także psychicznymi. Prowadzone są starania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin borykających się z problemami wychowawczymi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci.

Na terenie Gminy Wieluń, w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują następujące działy pomocy instytucjonalnej:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej - jest placówką pobytu dziennego, stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności do podjęcia zatrudnienia. Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijana psychologicznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności, niezdolne do podjęcia pracy. Osoby niepełnosprawne przyjmowane do warsztatu muszą posiadać w swoim orzeczeniu wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, który zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań wobec uczestnika i spodziewanych efektów tych działań. WTZ jest placówką mogącą przyjąć 30 uczestników. Terapia prowadzona była w sześciu pracowniach. W 2022 roku do placówki uczęszczały 33 osoby niepełnosprawne.
2. Dom Pracy Socjalnej - w ramach którego funkcjonuje Świetlica Środowiskowa dla dzieci i młodzieży, Świetlica Seniora oraz punkt pomocy wolontarystycznej.
  - a) Świetlica Środowiskowa działa jako placówka wsparcia dziennego, integrująca dzieci i młodzież, ma charakter wieloaspektowych oddziaływań, m.in. opiekuńczych, wychowawczo-edukacyjnych oraz profilaktyczno-terapeutycznych. Wychowankowie świetlicy środowiskowej to uczniowie, którzy borykają się z trudnościami szkolnymi. Zadaniem świetlicy jest wyrównywanie braków w podstawowych wiadomościach, będących efektem zaniedbania środowiskowego poprzez dodatkowe ćwiczenia i zadania, wyrabianie u wychowanków motywacji do nauki, poprzez organizację różnorodnych konkursów wiedzy, quizów i zabaw dydaktycznych, zapewnienie dostępu do pomocy naukowych tj. książek,

atlasów, komputerów, kształtowanie u dzieci i młodzieży nawyków korzystania ze słowników oraz czytania lektur szkolnych. Wychowankowie mają zapewniony również szeroki wachlarz atrakcyjnych, różnorodnych zajęć, dostosowanych do wieku, możliwości intelektualnych i zainteresowań. Ich celem jest rozwijanie u dzieci wielu umiejętności, które przydają się im w dorosłym, samodzielnym życiu. Celem prowadzonych zajęć jest również kształtowanie pozytywnych postaw, uświadamianie zagrożeń i konsekwencji spożywania środków odurzających, a także uświadamianie wychowankom skali zagrożenia i konsekwencji stosowania przemocy (w tym cyberprzemocy).

Świetlica jest czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach:

- w Wieluniu 10.00 – 18.00, a w dni wolne od zajęć lekcyjnych w godzinach 8.00 -16.00,
- w Olewinie 12.00-18.00 w dni wolne od nauki szkolnej 9.00-15.00.

Do świetlicy środowiskowej w Wieluniu w 2022 r. zapisanych było 37 osób, podzielonych na dwie grupy. Grupa młodsza (szkoła podstawowa- kl. I-VI) oraz grupa młodzieżowa (szkoła podstawowa- kl. VII- VIII i szkoła ponadpodstawowa). Do świetlicy środowiskowej w Olewinie zapisanych było 10 osób. Ogółem (w czasie nauki szkolnej oraz ferii zimowych i wakacji) w roku 2022 zapewniono opiekę 47 wychowankom. Łączna liczba miejsc w świetlicach to 50.

- b) Świetlica Seniora to miejsce spotkań osób starszych. Zadaniem placówki jest aktywizowanie osób starszych poprzez organizowanie zajęć oraz stworzenie przestrzeni przyjaznej dla seniorów, gdzie mogą oni wspólnie spędzać czas. Świetlica Seniora przy Domu Pracy Socjalnej w Wieluniu skupia w swym gronie osoby w wieku 73-95 lat, które w godzinach przedpołudniowych (8.30-11.30) od poniedziałku do piątku odwiedzają placówkę. W 2022 roku świetlicę odwiedzało 20 osób.

Osoby i rodziny doświadczające oraz zagrożone zjawiskiem przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie Informacyjnym i Poradnictwa dla Osób Dotkniętych Zjawiskiem Przemocy prowadzonym przez Zespół Interdyscyplinarny. W 2022 roku w Punkcie różnymi formami wsparcia zostało objęte 65 rodzin, z czego 55 rodzin w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Pomoc psychologiczną uzyskało 31 osób z 21 rodzin, pracą socjalną i poradnictwem w różnych obszarach objęto 58 rodzin, mających trudności lub wykazujących potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, z czego 55 rodzin w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Wszystkim osobom, które zgłosiły się do Punktu Informacyjnego i Poradnictwa dla Osób dotkniętych zjawiskiem przemocy udziela się informacji o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, rozdano 48 ulotek informacyjnych dotyczących możliwości udzielenia pomocy osobom, które dotknięte są zjawiskiem przemocy w rodzinie

Zgodnie z art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są również ośrodki wsparcia, do których zaliczamy m.in. środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez gminę, finansowanym z budżetu państwa.

Na terenie Gminy Wieluń funkcjonuje jeden Środowiskowy Dom Samopomocy jest to placówka wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przeznaczona dla osób dorosłych i małoletnich powyżej 16 roku życia przewlekle chorych psychicznie, upośledzonych intelektualnie oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych. ŚDS zapewnia podopiecznym dzienny pobyt, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-15.00, podstawowe świadczenia opiekuńcze, wsparcie w zakresie samoobsługi, kształtowania umiejętności społecznych, zachowań prozdrowotnych oraz wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej. Głównym celem działania ŚDS jest stałe poprawianie funkcjonowania osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych, wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia ich zaradności życiowej, a także ich integracji społecznej. Placówka przeznaczona jest dla 40 osób. W 2022 roku z usług ŚDS skorzystało ogółem 45 osób.

Na terenie Gminy Wieluń funkcjonuje również prywatny Dom Pomocy Społecznej pod nazwą Dom Seniora Wieluń, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle, somatycznie chorych. Dom ten funkcjonuje od października 2015 r. na podstawie decyzji Wojewody łódzkiego zezwalającej na prowadzenie domu pomocy społecznej.

5. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Źródło informacji:

- Dane własne jednostki.

Wyspecjalizowana oraz wykwalifikowana kadra pomocy społecznej zapewniająca sprawną i profesjonalną obsługę beneficjentów stanowi jeden z zasobów, o którym mowa w art. 16a ust.2 ustawy o pomocy społecznej. Poprzednie rozdziały niniejszego opracowania ukazały szeroki katalog świadczeń i różnego rodzaju wsparcia adresowanego do mieszkańców Gminy Wieluń, a realizacja tak wielu zadań, których katalog wciąż się zmienia wymaga zaangażowania profesjonalnej kadry, rozwijającej swojej umiejętności adekwatnie do potrzeb.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej Gminy Wieluń liczyła 67 osób. tj. 55 osób zatrudnionych w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieluniu i 12 osób zatrudnionych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wieluniu. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony był kierownik, zastępca kierownika i główny księgowy. W Dziale Pomocy Środowiskowej Świadczeń i Usług zatrudnionych było 16 pracowników socjalnych i dwóch asystentów rodziny, w Domu Pracy Socjalnej 10 osób, w Samodzielnym Referacie Świadczeń Rodzinnych 7 pracowników, w Warsztacie Terapii Zajęciowej 10 osób, pozostali pracownicy 7 (w tym dział ekonomiczny).

Spośród zatrudnionych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieluniu 40 pracowników posiadało wykształcenie wyższe.

Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadało 8 pracowników socjalnych, specjalizację II stopnia posiadał 1 pracownik socjalny, 5 pracowników Ośrodka posiadało specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Kadra Ośrodka corocznie rozwija swoje umiejętności adekwatnie do potrzeb biorąc udział w licznych szkoleniach i webinarach. W 2022 roku szkolenia odbywały się głównie za pośrednictwem platform e-learningowych., a ich tematyka obejmowała zakres: pomocy społecznej dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, wywiadów środowiskowych, pieczy zastępczej, dodatku ośłonowego, dodatku węglowego, finansów w JST, prawa pracy.

Zgodnie z art. 110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Dane zawarte w poniższej tabeli potwierdzają, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu spełniał ustawowy warunek dotyczący pracowników socjalnych w latach 2019-2022.

Tabela 43 : Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w Gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Tak	31 456	654	16
2020	Tak	30 454	617	16
2021	Tak	30 154	588	17
2022	Tak	30 010 (dane zasilone na 30.06.2022)	749	16

W strukturze Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu działał Punkt Pomocy Wolontarystycznej.

Praca Punktu Pomocy Wolontarystycznej to przede wszystkim pośrednictwo w łączeniu potrzeb z jednej strony potencjalnych wolontariuszy, a z drugiej osób i rodzin zgłaszających potrzebę pomocy. W omawianym okresie zarejestrowano jednego nowego wolontariusza, oraz podpisano jedno porozumienie o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych, które dotyczyło pomocy w odrabianiu lekcji, organizowaniu zabaw i czasu wolnego wychowankom świetlicy środowiskowej w Wieluniu. Pracownik Punktu Pomocy Wolontarystycznej kontaktował się z pedagogami szkolnymi w szkołach na terenie miasta Wieluń przypominając o działalności Punktu oraz chęci współpracy. Działania punktu w chwili obecnej ukierunkowane są na znalezienie nowych wolontariuszy i osób potrzebujących pomocy.

Zatrudnienie pomocnicze w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w roku 2022 wyniosło: liczba wolontariuszy 1 osoba.

6. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej

Źródło informacji:

- Dane własne jednostki.

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące zasobów finansowych Gminy Wieluń przeznaczonych na realizację działań w zakresie polityki społecznej. Uwzględniony został podział wydatków na środki znajdujące się w budżecie Gminy Wieluń oraz środki w planie finansowym Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu. Zestawienie zostało dokonane w oparciu o obowiązującą klasyfikację budżetową.

W Gminie Wieluń w roku 2022 wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej wyniosły ogółem 48 038 405 zł i były o 3 658 416 zł niższe niż w roku 2021, nastąpił spadek o 7,08 %. Od 1 czerwca 2022 r. obsługę świadczeń wychowawczych przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wydatki w tym zakresie w budżecie Gminy Wieluń zmniejszyły się o 17 681 786 zł.

Podobnie jak w roku poprzednim najwyższe wydatki nastąpiły w Dziale 855 -Rodzina, gdzie na wypłatę świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki społeczne i zdrowotne, pieczę zastępczą, zatrudnienie asystentów rodziny oraz utrzymanie żłobka wydatkowana została kwota 25 817 889 zł. tj. o 17 089 904 złotych mniej niż w roku 2021.

W Dziale 852 -Pomoc społeczna na wypłatę zasiłków z pomocy społecznej, opłatę usług opiekuńczych, utrzymanie Ośrodka, opłatę za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz wypłatę dodatków osłonowych wydatkowano 10 503 772 zł., mniej o 2 761 883 zł. niż w roku 2021.

W Dziale 851- Ochrona zdrowia (wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi) wydatki w tym zakresie w 2022 roku wyniosły 1.039.020 zł i były wyższe o 118.453 zł niż w roku 2021.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, zawierający wydatki na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym oraz pomoc materialną dla uczniów o charakterze motywacyjnym w roku 2022 wyniosły 145.180 zł i były o 18.608 zł wyższe niż w roku 2021.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej . W roku 2022 Gmina Wieluń wypłacała dodatki węglowe, całkowity koszt zadania wyniósł 10.532.544 zł

W poniższej tabeli nie ujęte zostały wydatki w całości finansowane z Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy, które to w budżecie MGOPS wyniosły 313.247 zł oraz wydatki na realizację programów w całości finansowane z Funduszu Solidarnościowego (Opieka Wytchnieniowa- edycja 2022 oraz program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2022) w ogólnej kwocie 379.949 zł.

Tabela 44: ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Proгноza 2023
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	51 696 821	48 038 405	24 974 624
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	47 495 619	43 181 348	19 157 967
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	35 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	920 567	1 039 020	1 238 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	271 530	351 402	380 000
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	949 387	1 057 220	985 594
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	15 749	18 278	26 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	15 749	18 278	26 500
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	43 896	46 209	47 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	43 896	46 209	47 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	611 168	555 349	690 000
w tym: w budżecie OPS	16	611 168	555 349	690 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	613 743	782 804	1 001 200
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	518 704	566 347	540 000
w tym: w budżecie OPS	20	518 704	566 347	540 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	2 836 104	2 881 153	3 100 761
w tym: w budżecie OPS	24	2 836 104	2 881 153	3 100 761
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	621 345	428 745	690 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	621 345	428 746	690 000
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	502 259	513 438	500 000
w tym: w budżecie OPS	30	502 259	513 438	500 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	1 029 534	3 654 229	1 752 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	1 029 534	3 654 229	1 752 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	10 532 544	9 445
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	10 532 544	9 445
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	60 572	55 220	70 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	47 364	40 411	50 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	66 000	89 960	110 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	30 128 038	12 446 252	40 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	30 128 038	12 446 252	40 000
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	10 412 714	10 617 422	10 708 196
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	10 412 714	10 617 422	10 708 196
85504 - Wspieranie rodziny	57	331 335	395 342	479 065
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	331 335	395 342	479 065
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	1 909 827	2 224 646	2 806 363
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	0	0	0
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	125 879	134 227	145 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	125 879	134 227	145 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

7. Aktywność programowa w zakresie pomocy społecznej

Gmina Wieluń w 2022 roku przystąpiła do realizacji następujących programów:

1. Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022

Gmina Wieluń w 2022 roku ponownie przystąpiła do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 finansowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobami z orzeczeniami równoważnymi, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi opieki wytchnieniowej wyniosła 10, w tym 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 9 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zrealizowano 2 259 godzin usług opieki wytchnieniowej, a koszt zadania wyniósł 82 481,96 zł . Koszt obsługi programu wyniósł 400,45 zł.

2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022

Gmina Wieluń w 2022 roku realizowała Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Program zapewnia usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej mającą na celu pomoc w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Program adresowany był do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego), które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W ramach Programu usługa asystenta świadczona była na rzecz 24 osób, w tym 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Zrealizowano 8 339 godzin usług, koszt zadania wyniósł 295.588,33 zł + 1.477,94 zł koszt obsługi, środki w całości pochodziły z Funduszu Solidarnościowego.

3. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023

W 2022 realizowany był wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu” - na lata 2019-2023 Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Ważnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia ciepłego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Z pomocy w ramach programu (zasiłki celowe na zakup żywności + posiłki dla dzieci) skorzystało łącznie 510 osób (o 99. osób mniej niż w 2021 roku), ogólny koszt programu wyniósł 513 438,35 zł, z czego 359 406,84 zł to wsparcie Wojewody .

4. Program „Opieka 75+” na rok 2022

W roku 2022 Gmina Wieluń realizowała Program „ Opieka 75+”, którego strategicznym celem programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub osobami samotnie

gospodarującymi a także tych, które pozostają w rodzinie. Kwota dofinansowania dla 17 osób do usług opiekuńczych wyniosła 15.424,36 zł.

5 . Program asystent rodziny na rok 2022

Celem Programu była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny. Program zakładał dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny w wysokości 3 000 złotych brutto na jeden etat asystenta. Dofinansowanie nastąpiło na podstawie zapotrzebowania Gminy. W ramach Programu Gmina Wieluń pozyskała kwotę 4.500 zł dla dwóch asystentów rodziny (każdy asystent zatrudniony był na $\frac{3}{4}$ etatu – łącznie 1,5 etatu).

6. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

W 2022 Gmina Wieluń przystąpiła do Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 rok. Głównym celem Programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób w wieku 65 lat i więcej poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Seniorom zostało udostępnionych 150szt. opasek bezpieczeństwa połączonych z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia poprzez naciśnięcie guzika alarmowego znajdującego się na urządzeniu, uruchamiane jest połączenie ze stale gotową do interwencji centralą, gdzie będący w gotowości 24h//7/365 ratownik medyczny podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy w zależności od sytuacji. Rzeczywista liczba osób, które przystąpiły do Programu wynosiła 178 osób, ogólny koszt realizacji Programu wyniósł 84 668,03 zł.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu na bieżąco współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Wieluń, które są ważnym partnerem dla jednostek realizujących zadania na rzecz osób i rodzin. Na bieżąco prowadzona była współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem oraz Fundacją Św. Józefa, która zajmuje się dostarczaniem żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej FEAD, pracownicy socjalni kwalifikują osoby i rodziny do tej formy pomocy.

9. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej jest narzędziem pozwalającym na obserwację sposobu kształtowania się systemu pomocowego. Przedstawiona w prezentowanym kształcie odzwierciedla w sposób analityczny stan obecny oraz pokazuje wyniki realizacji poszczególnych działań. Prezentowane narzędzie nie ogranicza się wyłącznie do pomocy społecznej w ścisłym tego słowa znaczeniu, ale przedstawia ogólny zarys kondycji wieluńskiego społeczeństwa, dostępność usług na jego rzecz, a także rozwój infrastruktury zaangażowanej w polepszenie warunków życiowych mieszkańców.

Na podstawie analizy zebranych danych można wysnuć następujące wnioski:

1. W Gminie Wieluń obserwowany jest systematyczny spadek ludności.
2. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Wieluń ulega niekorzystnym przemianom, zmniejsza się odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a zwiększa w wieku produkcyjnym.
3. W strukturze ludności Gminy Wieluń obserwowany jest spadek liczby osób bezrobotnych, zmniejsza się również odsetek osób pozostających bez pracy dłużej niż rok w stosunku do ogółu bezrobotnych. Obserwowany jest pozytywny wpływ projektów aktywizacyjnych realizowanych na rzecz bezrobotnych.
4. W Gminie Wieluń funkcjonuje jeden żłobek, który obecnie nie zaspokaja potrzeb mieszkańców.
5. Liczba klubów i miejsc spotkań dla seniorów systematycznie wzrasta.
6. W 2022 roku w zasobach Gminy pozostawały 794 mieszkania komunalne z czego prawie 36% stanowią mieszkania socjalne. Liczba mieszkań socjalnych nie zaspokaja potrzeb mieszkańców.
7. Gmina Wieluń prowadzi bardzo aktywną politykę społeczną. Wiąże się to z realizacją polityki prorodzinnej państwa, jak również podejmowaniem inicjatyw adekwatnych do potrzeb środowiska lokalnego.
8. Analiza świadczeniobiorców pomocy społecznej oraz problemów, z którymi się borykają pozwala na zaobserwowanie, że niezmiennie od lat najczęstszym powodem udzielania pomocy jest długotrwała choroba, niepełnosprawność i bezrobocie.
9. Wzrasta liczba osób korzystających wyłącznie z pracy socjalnej.
10. W strukturze świadczeniobiorców dominują osoby w wieku produkcyjnym, a ich udział jest znacznie wyższy wśród mężczyzn niż wśród kobiet.
11. Najczęściej przyznawaną formą świadczeń pieniężnych był zasiłek celowy (największą część zasiłków stanowiły zasiłki na zakup żywności wypłacane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”).

12. W 2022 roku odnotowano wyraźny wzrost rodzin potrzebujących pomocy w opiece i wychowaniu dziecka -22 rodziny zostały objęte pomocą asystenta rodziny (stanowi to 52% wzrost do roku ubiegłego).
13. Dane dotyczące osób kierowanych do domów pomocy wskazują, że wzrasta ich liczba, wydłuża się średnia długość życia, co powoduje że wzrastają nakłady finansowe Gminy na utrzymanie osób w domach pomocy społecznej.
14. Dane dotyczące pieczy zastępczej wskazują, że z roku na rok wzrasta liczba dzieci umieszczanych w pieczy co powoduje wzrost nakładów finansowych Gminy na ten cel.
15. W ramach świadczeń kierowanych do rodzin, w największym zakresie kierowane było świadczenie wychowawcze, które od czerwca 2022 roku wypłacane jest przez ZUS.
16. Istotną pozycję w świadczeniach rodzinnych znajdują również zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, ale w porównaniu do roku 2021 kwota wypłaconych świadczeń znacznie zmalała.
17. W 2022 najczęściej udzielanym świadczeniem opiekuńczym kierowanym do osób niepełnosprawnych był zasiłek pielęgnacyjny.
18. Z roku na rok wzrasta również liczba świadczeń pielęgnacyjnych, natomiast wyraźnie zmalała liczba specjalnych zasiłków opiekuńczych.
19. Dodatkowo pomoc społeczna stoi przed dużym wyzwaniem, jakim jest pomoc obywatelom Ukrainy, którzy przyjeżdżają również do Gminy Wieluń ze swojego kraju ogarniętego wojną.

Analizując dane zebrane w Ocenie zasobów pomocy społecznej rekomenduje się:

- Konieczność podejmowania dalszych działań wspierających osoby samotne, starsze oraz niepełnosprawne poprzez rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz poszerzenie oferty środowiskowych form opieki (również wolontariatu) w celu uniknięcia umieszczenia osób w domu pomocy społecznej;
- Rozwój działań na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo mających na celu uniknięcie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej;
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz wszystkich innych form mających na celu wsparcie mieszkańców Gminy w przewyżaniu sytuacji kryzysowej;
- Rozwój i umacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- Poprawę warunków pracy kadry służb społecznych oraz wsparcie procesów ich profesjonalizacji w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług oraz nabywania umiejętności trafnego diagnozowania istniejących lokalnych potrzeb społecznych. Istotną kwestią jest również pomoc w finansowaniu różnego rodzaju szkoleń pomagających przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu.

Rekomendowane zadania są niezbędnym krokiem na drodze do przekształcenia systemu pomocy o charakterze interwencyjnym w system pomocy społecznej o charakterze wspierającym.

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wieluniu
Mirosława Kolanek